

78 2

**ቃለ-መጠየቅ ምስ
ፕረዚዳንት ኢትዮጵያ
ኢረዳዊ**

72 3

... ምስ
ፕረዚዳንቱ ኣሳይዘኩ
ኣረጋገጽኩ

78 4

መጠን እስከ 34 ሰብ ድረስ ይቻላል

125

“ኢርትራ-ብዙላዊ ዲሞክራሲያዊ ኅዝብ

ጽላት
አገልግሎት
...

78 7

ቲራቮሎ ከይተሰራጸ ዘውዲ

ሚኒስትር ዑሰማን፡ ኣብ ኣኼባ ባይቶ መራሕቲ ሃገራትን መንግስታትን ሕብረት ኣፍሪቃ መደረ ኣሰሚዑ

ሚስቱር፡ ጉዳዩን ወደኢ ኦቶ ዐሰማን ሳይሄድ ብ19 ሺባት ኦብ ኦዲስ-ኦብ ኦብ ዝተቐንጠ መባ 36 ሰዓዓ ኣኸበ ባይዮ መራራቲኦ ነገራትን መምህራትን ሕብረት ኣፍራቃ መደረ ኣሰማን።

2023፡ መጠል 60 ዓመት ገዢ
ምክር ቤት ውድብ ሓይላት አፍሪቃን
መጠል 10 ዓመት ምስጋኔ ኢኮኖሚ 2063
ናይ ሕብረት አፍሪቃን ምድና ዝሰብሕ
መረከብር ዐብዮቱ ገዝባዝባዮ መገዳገዲ
ብሄላትን ብህልዓትን ብህምምን
ዘወግዙ ገሊጽና ሃሳባዊ ናሕሲታናን
ብሄላዊ ንምጽባር ጸበቅ ሰጥኦ
ኮሚሽን ጸሐፊ፡

“ለሚ አፍሪቃ ላለ ዝቸኸደረ መሳተክሪዊ ቃሌሊን ዝቸገሩለ መሳዋትን ዝተረኸበ ዓመት፡ ካብ መዞቱ፡ ናጻ እዩ። እንተኹኑ ሰዊርቲ ሓዩልን ብጽዋዊን አፍሪቃ ናይ ምህጽን ሕልሚ ሸክኳ ወሽዋዊ ብደህታትን ቀጸለ። ግምዋዊ ምንጽትታዋትን ምነኩዋን እንተለ፡ ኣብ ቦታኡዮ ዘሉ።” ዝህ መጋለተር ዐሳማኑ ኣብ ህዘቦታት አፍሪቃ ብካሪሻ መጽላይ ወሲዶ ደግ ብጽላይ ማህበሉ ዘሉ ዝተሻ ገፍተነ፡ ምንጽዎማኑ ጸዕትን ቁሪጽትን ተሰዩ ዘሃፍቅ ምዃኑ ኣብሂሏ።

እቲ ሓቲ እዚ ይኹንም፤ እናራቃ ፕ አብቲ ክክፎሖ ገዋጸኦ ደረጃ ኮምፒውተር፣ ህዘቡታን መንገድታን ውን አብቲ ክኹንም ገደልዩ ደረጃ ኮምፒውተር ገደብን ሚኒስተር ዐሳማ፣ ጥይት ጠፋይቲ ጥይታን ወግኦን ትሕመብን ትሰርብን ኮምፒውተር ደምጸኦ ጥይት ክጥም ኮም መጠኒ ገደብና ዓመት ደም ጠይቂጥ ገረጸ ኮምፒውተር ኣደራ።

መኒስተር ዐሳማን አየበ፡ ባላን። እውታዊ ምልክታት እንተሉ፡ ልምን፡ አፍራቃ ው ጽልግልግ 1100 ምዕን፡ ብዙፈጥረዊ ጸጋታት ርኩሳትን። እንተኹን፡ ው ወሳሳት መጠ. ከረጋጽ ከሣይተኻሉ፡ ደጃ ኢንፍላሰዊነት አህድና ትሐት ምዕን፡ መሰረታዊ ትሕተቅጸ. ከሣይተማል፡ ሰርዓት-ትምህርትና ብዙኛ ናልጠትን ጥያን ዝጠቐ ገጽቲ መንገደ ኣብ ምዕልማል ከሣይተዓወተ፡ ድኽነት ግዝዘና ተላኸ። ከሣይተዓወተ ደኛና ብዘለሉ ክፍላት ብጠየቅሉ ሕምዝ፡ ይሞቱ ከሣይወ፡ ጸጋታትና ው ይገጥሙ።

ገዛቸውን ብዙራህዊ መንገድ ይዘር ነፃነት - ብዙር ድህረ ምላጽ፤ እቲ ከታች - ወሳድ፤ ሓረውን መሃረታውን ስንግራ ክወሰድ ዝደገፈ ምዃኑ ኣገዛበ።

እዚ ደግሜ ኣብ ፖለቲካዊ ቁጥጥዩ ማህበራዊ ባዕዊ ጸዋታውን ናይ ወጺኢ ገምድናታትን ሓደሽ መዝገድታትን ፖሊሲታትን ኣቀራርቢታትን ከሞክሩት ኣሎን።

ኣብ መወጃታ ማኔስተር ዐላማቲ “ከላኖ-ከታት-ጠብኻ ድሽን መዐቀኒ ቅብል ከሆዎት” ብሚማቲ ንምህረቱ ባህሪ ህዘብታና ንምሃራን ዝኣገዝ ቅልጠፍን ዕቱብን ሰነዳቲ ምወላድ ከሆዎሉ፤ ኖሰኡን ጸሕፊታትን ዘወያን ውድብና ብሚራም ኣብ ዘዊ ቁጠዊ ውህደት፡ ሰሞን ጸባታን ኣድሚኒ ኣቢኡቱ ከሆዘልዎን ምሃር፤ ከሚኡውን ብሰገዚ ግጭዊ ጽቕጥን ጽልዋን ዘይተወተ ንክብረት ኣፍሪቃ ንምህጻን ዝተጀመረ መሳርሕ ምብርሃርን ምሕዋል ኣድሚኡት ናይቲ ዘዊ ውድብን - ኣብዚ ብቅልጠፍ ዝለወጥ ዘሉ ግጭዊ ከታት፡ ናይ ቀምግታት ቀምግታት ክወጥ ከሆዎሉ ኣገዳሲ።

ሚኒስትሪ ሕርሹ ብ16 ሉካ፡፡
ንምክላስ ፖሊሲ ዘርኢ ዝምልከት
ነገራዊ ግድደተኛ ኣካዳሚ፡፡

ቀንዲ ዕላማ ናይዚ ኣብ ኣሎዎራ ብዘለ ኣገልግሎት ሕጋዊነት ቀጽጸርን ናይ ሰራሕ መሻርኽንን ዝተወደበ ግዑድዘት ብደረጃ ሃገር - ኣኹል ቀሪብ ብዘድ ውኑሳን ብዘለሉ ዝርከብን ዘርኢ ምውሳክ ዘክእል ፖሊስ ምክኸስ እዩ።

**ኢብ ዓዲ-ኃላን ሰገኑይትን፡ መደባት
ልምዓት ዝግምግም ኣኼባታት ተኻይዱ**

ኢመሳሪቲ፣ ጸሐፊና ዘጋጅ ግዴታና
ሰነድነት ኣብ 2022 - ብሙሉዓዊ
ህዝብ ትላላቅ መምህራን ማህርን
ዝተሰለጠ ልምዳዊ መደብ ዝምህሮ
ርእይት ኣይደፍን።

ብዘበ ለቲቲት ኣብ ንኣሰ ዞን ዓዲኻል ኣብ ዝተኾበረ ኣገቢ፡ ኣመሓዳሪ ናይቲ ንኣሰ ዞን ኣቶ ግንደማቡል ኣድሓፍሞ፡ ምናታሕ ነገር ማይ ከተማ ዓዲኻሉ ምህጽ ቤት-ትምህርቲ፡ ክሰድዱ፡ ነም ዝመርሐ መደብ፡ ከበሰደ ጸረት ኣብ 6 ዓዲ-ታብ፡ ምሽ፡ጋ ጸርጋይ ዓዲኻሉ መደብ፡ ምስቃብ ማደን ሓመድ፡ ከበሰም ብኣድማሕቲ ዝተተማረ ምዃሩም ተበረ።

ብይዝ፣ ህዝ. ብተጥላ. ብወደዎ
ወራታት፣ ናይ 3,617 ሰድራ ሰወኣትን
ጸገማትን ኣኣል ከምዘደኝ ከምዘኣበን

ዋና ዳይሬክተር ክፍሊ አገልግሎት ሕጋዊነትን ቀጽጽ፣ኢን ኦቶ ተክለኣብ ምክርና፡ ዛገት ክገጥቀሙ ነገርናሸና ፖሊሲ ዘርኡ - ኣብ 2002 ዝተደራፈ ለሰነድኡ ምስ ግዜ ኣብ ባይታ ዝመጽኡ ለውጥታትን ኣገባቡን፡ ግምገሞሉ ነብ ዝደረሱ ሪፖርታት ምዃናም ገለጹ።

አብረህ።
ተሳተፍቲ ጽሞ ዝኸተ ማይ ዘእወን
ዓድታት ቁላኸታ ነብረላን፣ ጸርጊዮ ዳሮ-
ኩን፣ ብኣገዝ ማእኸ ነጽገ፣ ማርረክ
ምዕል ሙራት ጤሳ ኣብ ዓድታት
ክተሳፍስ... ዝበለ ርእይታት ኣቕረላም።

ብተመሃሰኑ፤ ኣመሓዳሪ ንኣሰዞባ ሰከይቲ ኣቶ ዓብይልቃድር ሓጂ ዓሊ ምስ ህዘበ 18 ምዃሕዳራት ነበቢ ከዳይዶ ኣበ ዝጸዳር ርክብ፡ ዝተሃሰበ መደብ፡ ልምዓት ምርኩይ ብጮኳታቱን ሕጽጊታቱን ሰፊሕ መሰርፂ ሃበ።

ኢብራይስጥ ቅዱስ መጽሐፍ ያሳያል፡፡
 ምድራዊ ህዝብ ልዕሊ 12 ሚሊዮን
 ነፋሳት ብሮፍ ለሰዓት 889 ሺህ ነፋሳት
 ይጠፋሉ፡፡ ይህም ምክንያት ከሆነ፡፡
 ተከታታይ፡፡

ትሕዝቶ ናይ'ቲ ዝተኸለሰ ፖለቲያ ብወከልቲ ክፍሊ ኣገልግሎት ሕጋዊነት ቀጽጸርኡ ሃገራዊ ትኣል ኢገዛቲነቱን ሕርሻ፡ ከምኡ'ውን ክፍሊ ሕርሻዊ ኤክስፐዝን ምስ ቀረበ ደማ ተካተቱ ብርእይቶታን ለበዋታን ኣህዝቢምዎ።

ተሳተፍትን አመግድትን ናይ'ቲ
ዓውደ-ዘቲ፡ ምህላው ንጹር ፖሊሲ

ዝዘተዩ ሃገራዊ ዓውደ-ዘተ ኣቃኒዑ

ዘርአ. ስትራተጅዎዊ አገገሳት ከወዛለዎ ብወጥቃቱ ትሕዝቡኡ ምስ ግዜ ዝኸደድ ንምዋዳ፡ ውሳኔ ስቲብ ምክትታል ክቐደሉ ከወዘገዳ ኣነገርኪሮም።

ሚኒስተር ሕርሻ ኣቶ ኣረፋይነ በርዕ
ብቐጥታ ውሑሳን ዘርእ - መሰረት
ውሑሳ መዳዊ መመዝ. ንምርግጽ
ምዃኑ ብመሰብር: እቲ ዝጽነሐ ንድፊ

ፖሊሲ ዘርፉ ከሆ መንግሥት ባይታ ከብይቱ ከሆ ዘገልገሎ ምክላሉ ደማ እዋኑ ዝጠልቦ ከሆዘኹኝ ኣሳሚረሩ።

ብቴክኖሎጂ ዝተሰየሉ ምስ ከተማታትና ዝሰማሙ ብቐዕን እኹልን ዘርእ ምምሳሌ ስትራቴጂያውን ድክነታውን ኣገዳሲት ኮምዘለዎ ብምዝኸኸር ድዎ ዝወልኡዮም ኣካላትን ክኢሊታትን ክደናኡሉ ተላብዩ።

ከብ 2ኛ ገጽ ዝቐጸለ

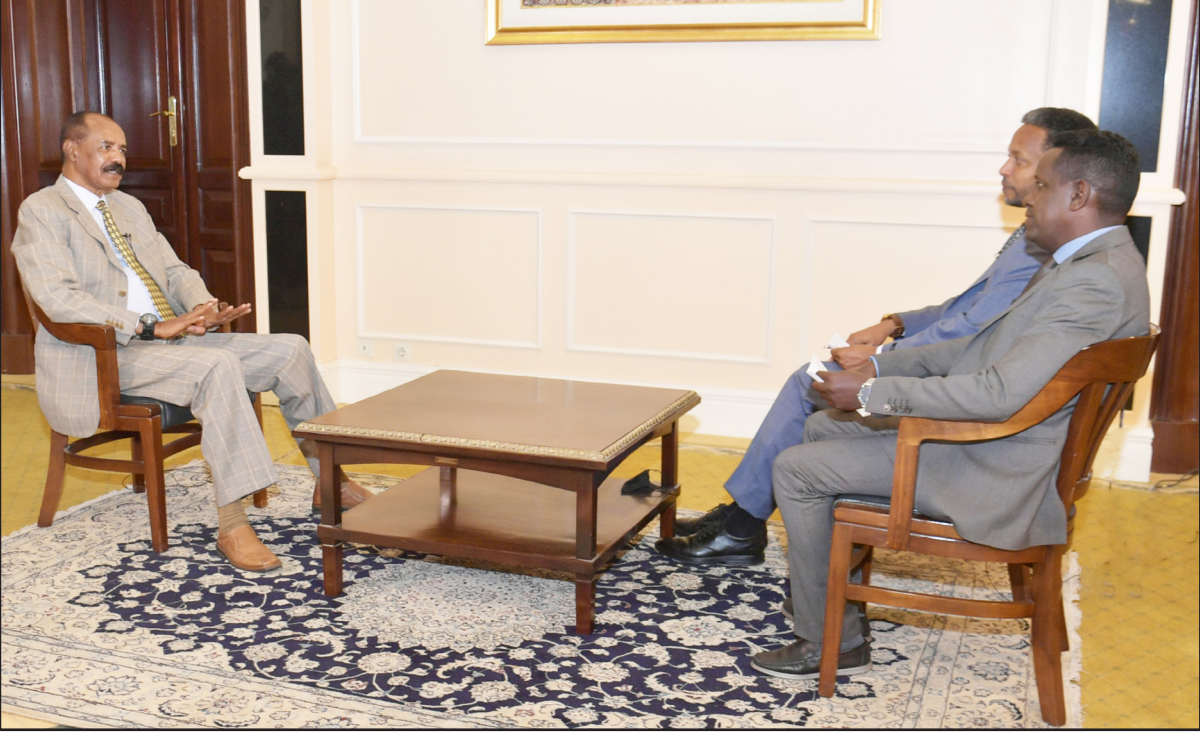
አብ ዝተሓረፈ 25 ዓመታት ከመይ ማዕበሉ? እንተርእኹኹ ከይዱ ከይዱ ተማሕዚ ናይ ደገ ኣጀንዳታት እዩ ኮይኑ፡ እቲ ወቕታዊ ኣተሓታዪ እውን ኣብ ክንዲ ናብ ወህደት ገራ ዘቀረብ ኣብ ክንዲ ገዛሓድሖ ዘወገደ መገዲ ዝኾነድ፡ መሊሱ ዘተፋንን ኩነታት መጻኢ፡ ኣቦና እውን እንተመጸእኩ ኣብ 1998 ናይ ባድመ ኩናት ክጀመር እንክሉ፡ ብናይ መን ኣጀንዳ ጀሚሩ እንድሕር ኣለሙኹ ናይ ህዝቢ ትግራይ ኣጀንዳ ኣይነሳን ብዘኾነ ድኹን መገዳ፡ ሃሳቡም ፖለቲታት ክተሓታው ጀመርኩም፡ “ኣብ ዶባት ግዳዊ ግጥሚታት ክህቡ ክኽእል ኣለዎ፡ ግዳዊ ግጥሚታት ብመገዳ ባሕታት ክኸውን ክኽእል ኣለዎ - ኣልሲ እናኸፈሰኹ፡ ካብዚ ግላሊ ዝበዘሉ ግዛብ ኮሞዚ ኣሉ ክሓቱ - ክወጽእ .”፡ ኣብ ዶብ ኮሞኡ ዓይነት ቀይዲታት ከምጽእ - ስለምንታይ?

ስለምንታይ - ደርጋን እንደቐሰን ኣተወት ወጽኦት ኣልና ክገብራዎ ዘይነሳ፡ ዓቢይ ግዳዊ ግጥሚታት ከካይድ ምእንቲስ ስለምንታይ ኣብ ኮሞዚ ሃገር ንኦቲ? ዘይሰረ ትርጉም ዘይብሉ መፈላለዩ ሃብታት መጻኢ፡ እምነታር እዚ ሃገርዚ ኣዩወጽኦናን እዩ ኮሞዚ ክኸውን ኣይከኣልን እዩ፡ ስለዚ ቅድሚ ዝኣገረ ሽዕኡ ዝቐረበ ሓሳቡ ብኣፈሻኡ ኣብ ሃሳቡም ፖለቲታት - ቁጠባዊ ግዳዊ ወፍራዊ ዝበሉ ሓዲ ዘወገድ ወይ ዘቀረብ ሃርጥናይዝ ክገብርም ኣልና ፖለቲታትና፡ ኣብ ኣተግብራ ከኣ ዓቕምና እናረከና፡ ኣብ ክንዲ መመሊሱ ዘፍናት፡ ዘቀረብ ኣይዳ ክገብረድ ክኽእል ኣልና ተባሂል።

ዝሊም ኮሞዚም ዝኣመሰሉ ኣብ ዶብ ከላ ትግብር . . ኣብ ዶብ ሓጻር ትግብር . ዝበል ሃገር ትርጉም እውን የብሉን፡ ነቲ ህዝቢ ነቲ ዘለዎ ናይ ሓድሕድ ምክብራት ክትቅይዶ ምፍታን መመሊሱ ናብ ዘድሊ ኣንፈት ኮሞርክ ስለዝኸኣል ኣይትኸውንን እዩ እዚ ኣልና፡ ኖኖ ኮሞኦ እዩ ትኸውን ተባሂል፡ ሽዑ ሓዲ ኣክል ቀይመ፡ ነቲ ሃርጥናይዝን ናይ ፖለቲ ዝበልና ክኸበር፡ ኣብ ቁጥብ ሃገርውን ኣይባሕሩን፡ ናይ ባድመ ጉዳይ መጻኢ፡ ብኸመይ መገዲ ተሳሉ ሰብ ክኸርግ ይኽእል ድኸውን፡ እንታይ ዘቐሰ ነይሩ ናይ ባድመ ጉዳይ? መመኽሮታ እዩ እኩ፡ ምህህን ባድመ መጻኢ፡ ነቲ ጉዳይ ከመይ ገደርካ ትሓናኸር . ናታቶም ኣጀንዳ እውን ኣይነሳን፡ ናይ ግምድ ኣጀንዳ እዩ ነይሩ።

ንሕና ኣድልንዩ ስለምንታይ ብዘባ ዶብ ግራብ? ኣልና፡ ዶብን ንሕና ብዘኣንጸጽናን እውን ኣይነሳን፡ ቀደም ዝተኣንጸጸ ስለዝኾነ ሓድሽ ምህታት ክበልዎ ኣይከኣልን እዩ፡ ኣብ ኮሞዚ ስለምንታይ ንበኣን? ዝሊ መሊሱ ኣረሳኽ ኣረሳኽ . ። እዚ ሃገር ‘ፓተርን’ እዩ ኣገብብ እዩ ኣካይደዳ እዩ፡ ከላን ዓሕራይ ዝመጽእ ሽግራት እውን ኮሞኡ እዩ፡ ሓንቲ ትርጉም ዘይብላ ኣርእከቲ ተልዕኦ ተረሳኽ ተረሳኽ . ዓቢ ሽግር ትኸውን ኣብ መሃን፡ እቲ ሃገር ከይዱ ከይዱ ናብ ኩናት ኣምራሕ፡ ዘድሊ ደም ፈሰሰ፡ መመሊሱ ነቲ ዝምድና እናኣገደ መጻኢ፡ ናብ ቤት-ፍርዲ ይኸድ ተባሂሉ ኣብ ቤት-ፍርዲ ተወደኦ፡ ዶብ ምሕንጻጽ - ዘይምሕንጻጽ ዝበሉ

መጽኢ፡ “በርቲዋል’ ዝበሉ ሰብዘዎ ማዕቲ ብማዕቲ ዝተኣንጸጸ እውን ስለዝኾነ ዘከራኸር እውን የብሉን፡ ‘ኣይንቐበሉን ኣና’ ተባሂል፡ ናቶም ሕርያ ኣይከሳን፡ ሽዑ ዝበረ ናይ ዋሽግተን ምምሕዳር እዚ ጉዳይ መሰሊ ከይረከበ ምእንቲ ካልኣይ ግዜ ከተሳሰቡ ብመገዳ ናይ ማለት መሪሕነት - ምቐባል የለን ኖኖኦ ልዝብ ክኸደሉ ኣለዎ።

ክልተ ዓመት መመሊታ ዘድሊ ደም ፈሰሰ፡ ብዘኾነ ድኹን መኾኑ ከተማኻጽሉ ዘይትኸኣል ክከራ መጽኢ፡ ዘድሊ ጽልኢ ኣብ መሃን ህዝባት ኣተሓታቲኹ ኣብ መወጸታ ቤት-ፍርዲ ዝወሰነ፡ “ኣይቐበሉን እዩ” ምባል እንታይ ማለት እዩ? ጃንዳይ ፍርዲ መጽኢ ኮሞዚ ኣላ፡ ሓዲ መጽኢ ኮሞዚ ኣለ፤ የለን ብዘተ ክኸውን ኣለዎ . ። ብፍርዲ ዝተወደኦ ከመይ ገደሩ ይምሰስ?

እቲ ዝርዝር ናይቲ ምትሕልላኽ ኣይከሳን፡ እቲ ፅላጽ እቲ ሽግር ክቐጽል ስለዝበር እዩ፡ እቲ ምትፍናን ቀጸሊ ክኸይድ ክኽእል ኣለዎ፡ ኣብ ወሽጢ እዚ መርሕ እዚ፡ እቲ ህዝቢ ትግራይ ምእንቲ መሰሉ ኣሉ ዝጀመሮ ቃልሲ፡ መልክዕ እናቐየረ ናብ ካልእ ከይዳ።

ኣብ ወሽጢ ዝተሓረፈ 30 ዓመታት እንተ ርኢናን፡ ኣብ ክንዲ መሰሊ ናይ ህዝቢ ትግራይ ተረጋገጹ ኣሉ እዩ፡ ምስ ካልኣት ህዝባት ተሳንዶ ዝከበረሉ ባይታ መጥየሒ ንፈጥር ኣልና ዝኸውን ከመይ ገደርካ ሓድሽ ናይ ትግራይ ስ-ፕሮግራም ወይ ደማ ልዕልና ኣብ ፖለቲካ ኣብ ሰራዊት፡ ኣብ ቀጠቤ ኣብ እተፈላለዩ መገዳ ትፈጥር ኩይኑ፡ ብኸምኡ ናይ ህዝባት ሰራት ክትፈጥር ኣይትኽእልን፡ ወህደት ናይ ሃገር እውን ከተምጽእ ኣይትኽእልን፡ ካብ “ተወጺዐ ነይሩ ተቀሰን ነይሩ ተቐይላ ነይሩ” ወጽኦክ - መሊሱን ፖሊሲታት ክትብድሉ፡ ብዘኾነ ድኹን ሎጂክ ቅብል ክኸውን ኣይከኣልን፡ እቲ ቃና፡ እቲ ማለትን መሪሕነቱን ዘምጽእዎ ኣይደዳ ፈጸሙ ንናይ ህዝቢ ትግራይ ርብሓት ዘይወክሉ ቀስ ብቐስ ናብ ካልእ ዘድሊ ምትፍናን ዘምርክ እናኾነ መጽኢ።

ብድሕራኡ ማዕቲ ምስ ኣርቲራ ኮሞ ኣጀንዳ ናይ ወያነ ዘይከሳ ናይ ግምድ ኣጀንዳ ነቲ ጉዳይ ብምልኡ እናተሓሰኾ መጽኢ፡ እዚ ናይ ሰላሳ ዓመታት ንበሉ ናይ ሓዲ ወለዶ ኣካይደዳ - ማእከ-

ዝሓተን ካብ መሰሙ ዝወጽኦን ናይ ማለት መሪሕነት ኣብዘይደ፡ ኣብ ወሽጢ ኢትዮጵያ ኣይተግደተን፡ መሊሱ ነቲ ኩነታት ኣብ ምክሃር ኣብደሕም - እዚ ሕጂ ገርጾ ዘለና እዩ፡ ነቲ መሰሊ ርክሰ-ወሳኪ ማእከ-ጠውዳ ዘድሊ ናይ ወሽጢ ምትፍናን ኣምጽኢ፡ ኩናት ኣምጽኢ፡

ኣብ 2006 ናብ ሶማሊያ ምኻድ ምስ መጽኢ ናይ ሶማሊያ ምትእትታው

ናይ ማለት ኣጀንዳ ኣይከሳን ነይሩ፡ ናይ ኣመጽኦ ኣጀንዳ እዩ ነይሩ፡ እዚም ኮሞዚም ዝኣመሰሉ ንናይ ደገ ምትእትታው ዕድል ዝኸፈቱ ነቲ ኣብ ወሽጢ ክምህበል ዝበር ፖለቲዊ መርሕ ዝርግግ ዘበሉ ናብ ሓደጽ ኩነታት ዘጸወጡ ምና እውን ኣብ ዘይንደልዩ ትርጉም ኣብ ዘይብሉ ኩናት ዝወጠጠ፡ መሊሱ ነቲ ዝምድና ዝተገከረ ኣብ መሃን ህዝባት ኣርቲራን ትግራይን ዝበረ ዝምድናታት ቢሓቲኹ ናብ ጽልኢ ምቕያር መሊሱ ምርኣን መጽኢ፡ ኣብ መሃን ትግራይን ካልኣት ብረትን ኣብ ኢትዮጵያ ዝበረ ዝምድናታት መሊሱ ተተፋን፡ ተጽልኦም፡ ደሚርካ ደምሃርካ እንተ ርኢኹ፡ እቲ ኣብ መሪሕነት ማለት ወይ ወያነ ዝምህበል ኣተሓሰብን ኣይደዳን ንኮሞኦ እቲ ቀንዲ ፅላግ ኣወጽኡ ንህዝቢ ትግራይ ናብ ዘድልዩ ሽግር ኣኣቲዩም።

ህዝቢ ትግራይ ምስ ኣርቲራ ኮሞ ዝጸላ፤ ህዝቢ ትግራይ ምስ ካልኣት ብረት ኮሞ ዝፈናተኑ ኣብ ዘድልዩ ጽኑዎ ኮሞ ዝኣቱ ምሃር - ኣብ መወጸታ እንታይ እዩ እቲ ርብካ? እንተደኣ ኣልኩዋ ሞላ ሓንቲ፡ ሕጂ ኣብዚ እዋን እዚ፡ ምስ እዚ ናይ መወጸታ እዋን ዝኣናም ፅንደራታት፡ እቲ ፅንደራ ህደማ እዩ፡ ህደማ ንቐድሚት፡ እቲ ንኣሳታት 30 ዓመታት ዝኸደ ዝኣበኦ ፖለቲታት እምነታር፡ ጌጋ እዩ ነይሩ፡ ኣብ ክንዲ ጌጋኻ ተቐብልካ ጌጌጋኻ ምኡራም፡ ንሕኡ ዝተፈሰሱ ንሕኡ ዝበቡሉኹ ኩነታት ክትፈጥር ክትከኣል ኣለካ - ኩናት ተምጽኦ፡ ለውጢ መጽኢ ተባሂሉ ኢትዮጵያን ኣርቲራን ተሳንዶን ናይ ስምምዕ መኣዲ ከፊተን ደሰርሓ ኣለዎ ስለዝተባህሉ ክትዘርገን ትሰግዱ።

በድሃ መኾኑ ማን ክትዘርገን? እዚ ዝተሓረፈ ናይ ሪፎርም ዝበሉ መንፈስ ኣብ ኢትዮጵያ ምስ መጽኢ እቲ ዝወጸ ሓደጋ ኩይት ምሃሊት፡ ከመይ ገደርካ ትቐልብ - ‘ሪቨር’ ትግብር ነቲ

መርሕ? ኩናት - ወረር - ኩናት - ወረር . . . እዞን ሰላሳ ዝኣናን ናይ ወያነ ወረራት ወይ ፅንደራ ንቐድሚት ህደማ እዩ ዳርጋ፡ ናይ ተሳታፊ ምቕራጽ ኣካይደዳ እዩ፡ ቀዳማይ ፈቲነካ ምኻን ይኣብዩ ካልኣይ ትፍትን ምኻን ይኣብዩ ሳልዳይ - ናይ መወጸታን ወሳንን እዩ ተባሂሉ ተኻይዳ፡ እዚ ኹሉ ኣብ ጸቢብ ደረጃታት ይዘረቡ ኣብ ገፊሕ ደረጃታት - ሓዲ ብኣደ

እቲ ኣመጽኦሰል እንተ ርኢኹ፡ ንናይ ህዝቢ ትግራይ ርብካ ዝወክል ኣይከሳን ብዘኾነ ድኹን መልክዕ፡

ፖለቲዊ ምክሩነት ድሕነታዊ ምክሩነት ቁጠባዊ ምክሩነት ኣለዎ ኣልካ - ብዘኾነ ድኹን መገዳ ክትሃረቡ ኣይትኽእል፡ ተደጋጋሚ ጽልኢን ቅርሕን፡ መመሊሱ ምህራት፡ ኮሞዚ ዝኣመሰሉ ሕምም እንታይ ኣልካ ከተማኻጽሉ ትኽእል? ስለምንታይ ኣብ ኮሞዚ ዝኣመሰሉ ቀጸሊ ቅርሕን፡ ከተኣቱ ትደሊ? እዚ ንህዝቢ ትግራይ ዝወክል ኣይከሳን፡ ኣብዚ ሕጂ ዘለና ደረጃ ድሕሪ እዚ ናይ ትማሊ ሰላሳ ፅንደራታት ኣብቲ ህዝቢ ዘሉ ኣረዳድኣ ፍሉጥ እዩ፡ ዝሊ ናይ ትማሊ ናይ መወጸታን ወሳንን ዝበሉ ኩናት ጥራይ ኣብሉ ተግሳጥሱ ዝተኣበበ ዓቕሚ መንእሲ ናይ ህዝቢ ትግራይ ጸጋታት ዝሊ ኩናት ኮሞ ዝበልግል ንምሃር ዝተኻየደ ኣወጻደባት ደሚርካ ደምሃርካ እንተርኢኹ፡ ማእከ-ዝሓተ ሰብዘኩ ናይ ሓሳት ናይ ምድንጋር ነቲ ማን ሕርያ ከተማኻ፤ ምእንቲ እተምጽኦ ቀለል ሃገር ኣይከሳን፡ እዚ ሰንብራት ገደፋ ኣሉ፡ ሎሚ ም ተኣክቲ ተሰላፍ ሰብቕ ተዋጋኡ እናበልካ መሰረት ዝይብሉ ፅላጽ።

ልክዕኹ ህዝቢ ትግራይ ንመሰሉ ናይ ሓዋራ ንወለዶታት ዘበልግል ፅላግታት ክቃሰስ ፍትሓዊ እዩ፡ እንተኹኡ ኣብ ኮሞዚም ዝኣመሰሉ ጉዳይት ኣብ ጸቢብ መንቀራቕር ኣኣቲኹ ጅህ እዩ ኩይት ኣብ መወጸታ፡ መመሊሱ ናብ ኮሞኡ ኣተሓሰበ ኮሞ ዝኣቱ እዩ፡ ነቲ ቅረት ናይ ኣኣምር ክትጥቀሙ ንናይ ሓዲ ጸቢብ ጉጅላ ርብካ፡ እቲ ዝወሃበ ኣደናጋሪ ፖለቲካ ኣይገደን ክትብል ኣይትኽእልን፡ ማን ኣኣምር ዝለዎ ዝኾነ ሰብ ክፈልጦን ክርድኣን ዝኽእል ብፍላይ ኣብዚ እዋን እዚ ይኣክልና፡ ምክኡ ርኢሱ ዝሰጠና “ሰሞ ኣምጸኦና” እናበልካ ዘሉ ዘረቡ፡ ኮሞዚ ዝኣመሰሉ ወሳክትና ኣብ

ምንታይ ከይደካ ከተሸርፎ ትኽእል፡ “ሰሞ ኣምጸኦና ኣና፡ ሰሞ ክገንጽ ኣና . . ።”

ሕጂ ናይ ህዝቢ ኣተሓሰብ እናተገራ ኩናት ኣድልዎን እዩ ይኣክልና እናተባህለ ኣብ ዝኸደሉ ዘሉ እዋን ክትግብሩ ደምጸኡ ክትግብሩ ትፍትን፡ ኣብ መወጸታ ጅማና ናይ ሰሞ ኳንካ ትርኢ፡ ቁሩብ ሕንክት የለን? ክትሓፍር ኣይትኽእልን? እዚ ኹሉ ኩናት ኩናት . . ኣልካ ክትጥቀሩ ጸሕቲ፡ ሕጂ ሰሞ ኣምጸኦና ኣና እዩ ሰሞ ክገንጽ - እዚ ህደማታት ንቐድሚት እዩ፡ ወሳክትና፡ ኮሞዚ ዝኣመሰሉ ሃገር ንህዝቢ ትግራይ ዝወክል ኣይከሳን ብዘኾነ ድኹን መገዳ፡ ህዝቢ ትግራይ እቲ ተመክሮ ተማረሩ ኣሉ፡ ካብ ዝኾነ ካልእ ህዝቢ፡ ካብ ዝኾነ ካልእ ወገን እንታይ ኮሞ ዘጋጠሞ ኣጸቢቕ ይፈልጥ እዩ፡ ካብዚ ክወጽእ ክኽእል ኣለዎ፡ ምስ ኣርቲራ ዘቐሰ ምክንያት የብሉን ብዘኾነ ድኹን መገዳ፡ ምስ ካልኣት ህዝባት ናይ ኢትዮጵያ እውን ዘቐሰ ምክንያት የብሉን።

ስለዚ እታ መልእኽቲ ዝኣክልና ተማረና ኣና ኩልና፡ ህዝቢ ትግራይ ጥራይ ኣይከሳን ተማረና፡ ቅድሚ ዝኣገረ ማን ህዝቢ ትግራይ ካብዚ ዘለዎ መንቀራቕር ክወጽእ ክኽእል ኣለዎ፡ እዚ ዳርጋ ናብ 30 ዓመታት ዝቐረበ ተመክሮ፡ ትምህርቲ ኣመሓላፊ ኣሉ - ንህዝቢ ትግራይን ንኽልኣት ህዝባት ናይ ኢትዮጵያ፡ ሓዲ ሓድሽ ባይታ ክፍጠር ክኽእል ኣለዎ፡ ዝተኸረ ፅድል ንኣቡ ኣይከሳን፡ ቀደም ኣብ 1990'ታት ክውሰን ዝበር እዩ፡ ካብ ሽዑ ጀሚርካ በዘቐሰ እናገንጸካ ባይታ እናኣጥባብካ ክንደቕ ዝበር መንደቕ ኣይተካድቀን፡ ብኽልኦ ጥምተዝ ዝኾነ መሰሙ ዝሓተ ኣካይደዳ ናይ ማለት መሪሕነት ኣብ ኮሞዚ ዝኣመሰሉ ደረጃ በጽሐና፡ ኩሉ እዩ ከሰሩ፡ ክንደይ ፅድል ሓላፍና፡ ክንደይ ፅድል ሓላፍም ንህዝቢ ኢትዮጵያ፡

ሕጂ ናይ ብተቲ ንህዝቢ ኢትዮጵያ ብሕይቲ ከተባበር ዝኽእል ኣብ ኑሓድሕዱ ዘተፋን፡ ቅርሕን፡ ጽልኢን ደም ምፍላን ዘምጽኦ ምስ ህዝቢ ኣርቲራ ዝደልደል ዝምድና ንምሃር ዝኣከበ ኩነታት ክፍጠር ክኽእል ኣለዎ፡ ካልእ ሰብዘኩ ካልእ ዝተፈላለዩ ናይ ህደማ ንቐድሚት ዓይነት ኣተሓታዪታት ንህዝቢ ትግራይ ዘርብኦ ኣይከሳን፡ ህዝቢ ትግራይ ካልእ መምሃራ መግሳጥሱ ዘድልዩ ኣይከሳን፡ ብግብሪ ርኢዎም ተማረዎ ኣሉ፡ ናይ ሓዲ ወለዶ ትምህርቲ ስለ ዝኾነ እንታይ እንታይ ክተሰብ ክኽእል ኣለዎ? እንታይ ክተሰብ የብሉን? ኣልካ ብደገ ዝተገነገን ጉዳይ ኣይከሳን፡ እቲ ዋና ሃገር ናብዚ ክኸይድ ክተሰብ ክኽእል ኣለዎ? ሕጂ እውን ህዝቢ ትግራይ ኣበርክቶኡ ክኸበር ይኽእል እዩ፡ ዋጺኡ ዝኾነ ኣበርክቶ ክኸበር ይኽእል እዩ።

ምስ ህዝቢ ኣርቲራ ዘለዎ ዝምድና ከደልድል፡ ምስ ህዝባት ኢትዮጵያ ዘለዎ ሰፊሕ ርብካታት ኣወገዱ ክሰርሓ ክኽእል ኣለዎ፡ መምህር ኣድልዎን እዩ ተማረዎ ኣሉ ብግብሪ፡ ዝተሓረ ናይ ሰላሳ ፅንደራታት ተመክሮ ምክኡ ርኢሱ ናይ ትማሊ ዝኸርታት ስለዝኾኑ ናይ ቀደም ታሪኽ ምጽብብ እውን ዘድልዩ ምክንያት የለን፡ ስለዚ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ ትግራይ እቲ ሕርያ ገጽር እዩ፡ መኻርን መንደን ኣድልዎን እዩ።

ይቐጽል

* መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ አብ ሓደ ደቂቅ ክንደይ ነስተንፍስ እዩ ዘመልክት።

* ሓደ በጽሐ መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ንበር እንተሉ፡ አብ ደቂቅ ነብ 12 ክሳብ 20 ሳብ ክስተንፍስ ይኽእል።

* ህጽናት፡ ንበር መጠን ስርዓተ-እስተንፋስም ምስ ዕድሚኡም ይፈለል እዩ። መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ኣገዓሲ ምልክት ናይ ሰብዓት እዩ። አብ ሓደ ደቂቅ ክንደይ ሳብ ተስተንፍስ ይታብር፡ ቅልጣፊ፡ ኣሰራርጎን ስምቀትን እስተንፋስ፡ እስኪንገስ ናብ መሓ አቶላናን ተታታብና ንክጽኡ ሰብዓት ንዘርፉ ጸሓፊ እዩ ዘመልክት።

መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ብዘራሸፍ ሪታይት ክጽኡ ይኽእል እዩ። ብዘበከሉ ኣልላላ መጠን ምውሳድ፡ ስኬት/ስጽራት ድቃት ርክቢ ወይውን ጽዮን ልቢን ሳብኡን ገላ ክብዩም ሪታይት እዩ።

ስርዓተ እስተንፋስ ብኮመይ ይምራሕ?

ስርዓተ እስተንፋስ ኣብዓት ንዘወግድ ዝዓረፍ እስኪንገስ ንዘወግድ ዝዓረፍ ካርባን ዳይኦክሳይድን ዝመርኡ ኣቶላ ስርዓተ እዩ። አብ ኣቶላና ብዘርከበ መርሓ ስርዓተ እስተንፋስ (respiratory drive) ደማ ስርሒ ዩይድ። እዚ ሰላት ክፋላት እዩ ዘለዎ።

⇒ **ማእለይ መትናፒ መቆጣጠሪ** (Neural central control)፡ እዚ፡ ዓቕን/ካሕዝ ናይቲ ናብ ወሽጢ ኣቶላና ዝኣቲ ኣየር ዝዘጸር ኣገዢ እዩ። ነቲ ንወሽጢ እንስሳ እስኪንገስ ነቲ ንደገ ንወጽኦ ዝዓረፍ ኣየር፡ ከምኡውን ንኣሰራርጎ እስተንፋስ ይጸሓ።

⇒ **ህዋሳዊ መቆጣጠሪ** (Sensory in-

put system)፡ እዚ፡ ክንደይ ኣየር አብ ክንደይ መጠን እስተንፋስ ናብ ሰብዓት ኣየር ክጸኡ ከም ዘበና ናብ ስርዓተ መትኒ (ኣገዢ) መልእክቲ ዝበድድ ክፍሊ እዩ። አብ ስርዓተ-እስተንፋስ ዝክፍፍ ከምዚ እዩ።

ምጥን ዝበላ ስርዓተ-እስተንፋስ ኣብ ኣብጽኡ ክንደይ እዩ?

አብ ኣብጽኡ እቲ ምጥን ዝበላ ስርዓተ-እስተንፋስ ኣብ ደቂቅ ነብ 12 ክሳብ 20 ሳብ ምስተንፋስ እዩ። እቲ ዓቕን ምስ ዝኣታት፡ ማእለይ ስርዓተ-መትኒ ብዝበኣ ይዓዝ ከም ዘበላ ዘርኢ እዩ። እቲ መጠን ነብ ልክዑ ምስ ዝዘድ፡ አብ ወሽጢ ሰብዓት ብዘክፍፍ ኣልኦ ኣቶላ ጽዮን ዝዓበ ክኸውን ይኽእል እዩ።

ዕድመ ኣብ መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ምቅይድ ክፈጥር ይኽእል እዩ። ዕድመ እናወሰነ ክክደድ እንከላ ንዘተራሸፍ ጥባይ ጽዮን ተፈፍቲ እናተኸና ኣና ንክደድ። በዚ ደማ ኣብ ስርዓተ-እስተንፋስ ምቅይድ ክህሉ ንበር ይኸውን።

ንበር መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ኣብ ህጽናት

መጠን ስርዓተ እስተንፋስ ኣብ ህጽናት ምስ ዕድሚኡም ይፈለል እዩ።

ዕድመ መጠን እስተንፋስ ኣብ ደቂቅ ክሳብ ሽዓት ወርሒ ዕድመ ነብ 30 ክሳብ 60

ነብ 6 ወርሒ ክሳብ 1 ዓመት ነብ 30 ክሳብ 50

ነብ 1 ክሳብ 3 ዓመት ዕድመ ነብ 24 ክሳብ 40

⇒ **ስርዓተ ጭዋዳ** (Muscular system)፡ እዚ፡ ሳብኡ ንበር ንጥራታ ክተካይድ ብምጥር ንመዓሪዎ ስርዓተ እስተንፋስ ይቆጽር።

እዞም ሰላኪኦም መርሓ ስርዓተ እስተንፋስ ብካብር ዝከፈር ንጥራታ፡ ብዝበኣ ኣየር ክጸኡ ዝተቃለ ኣየር ንደገ ክኸውጽኦን ንክእል።

ስርዓተ-እስተንፋስ ምስ ማእለይ ስርዓተ-መትኒ ጥበቅ ዝኾነ ምእሳሳር እዩ ዘለዎ። አብ ማእለይ ስርዓተ-መትኒ ዝኾነ ጽዮን ወይ መትኒ፡ ምስ ዘጋጥም ብዘዋገዱ ንስርዓተ-እስተንፋስ እዩ ዝበላ። ንኣብዓት ናብ ኣገዢ ኣብ ዝወሰዱ ጭንቀታት

ነብ 3 ክሳብ 5 ዓመት ዕድመ ነብ 22 ክሳብ 34

ነብ 5 ክሳብ 12 ዓመት ዕድመ ነብ 16 ክሳብ 30

ነብ 12 ክሳብ 18 ዓመት ዕድመ ነብ 12 ክሳብ 20

መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ብኮመይ ንክህድ?

መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ብዘሰላ ደረጃታት ይልኩ።

ቀዋሚ - ሓንቲ ደቂቅ እስኪስቀረን ምድሳወ።

ካልኣይ - ብዝበኣ ኩፍ ብምሳ ኣቶላ ንብ ምጥር።

ባልሳይ ነታ ቆጻሪት እናተመልከት ክሳብ ሓደ ደቂቅ ዝመልእ እስተንፋስ ምቅይድ። እቲ እስተንፋስ ክበብ ኣፍልጠኻ ክሳብ ክንደይ ሓፍ ለጠቕ ይበል ኣሎ ብምልክት እዩ ዝቆጽር።

መጠን እስተንፋስ ብደረጃ ዕድመ

አብ ስርዓተ-እስተንፋስ ጸላዊ ለውጢ ክፈጥሩ ዝክኡ ኣገዢ ልምዳት ሪታይት ክታቡ።

- ሰምታዊ ክትት፡
- ኣቶላ ብቅዓት፡
- ወሽጥዊ መቅት ሰብዓት፡
- ደረጃ ጥባይ ወዘተ።

ጠንቂ ጎሳት መጠን ስርዓተ እስተንፋስ እንታይ እዩ?

* ኣልላላ መጠን ኣልኦ ኣብ ማእለይ ክፍል ስርዓተ-መትኒ ልዑል ጽቕጢ እዩ ዝፈጥር። እቲ ጽቕጢ ብምጠን ናይቲ እንወሰዱ ዓቕን ኣልኦ እናወሰነ ይኸደድ። ብዘበከሉ ኣልላላ መጠን ምውሳድ ብኣልኦ ናይ ምምራብ ጽዮን ክፍፍር ይኽእል እዩ። እብዚ ደረጃዚ ዝበጽሖ ሰብ ኣብ ስርዓተ-እስተንፋስ ህርመት ልብን ሓዊሶ ጽዮን እዩ ዘጋጥም።

ፍወሳ

ገላ ዓይነት ፍወሳ ወይ መድኃኒት ኣብ ስርዓተ-እስተንፋስ ለውጥታት ክፈጥር ይረኣ እዩ። ጽዮን ድቃት ዝለዎም ሰብ ዝመዓብ መድኃኒት ንኣብዓት ንመጠን ስርዓተ-እስተንፋስ የጉድሎ እዩ። ሰብዓት ዝኾነ መድኃኒት ብኣብዓት ክኣሉ ሕፃንና እንዘዘዘዘቲ ባልኦ ክኸውሎ ከም ዘይበልኦ ምስቲ-በልኦ የድሊ።

ጸኪ 'ታይሮይድ'

ጸኪ 'ታይሮይድ' (thyroid gland) ኣብ ሰብዓት ሓዊሶ ተራ እዩ ዘለዎ። እዚ ጸኪዚ ኣብ ዝተፈለዩ ክፍሊ ሰብዓት እዩ ዝርከብ። ንስርዓተ-እስተንፋስ ዝብሉ ጸኪ 'ታይሮይድ' እውን ኣሎ። እዚ ጸኪዚ ንጠፍ ምስ ዘይህሉ፡ ጭዋዳታት ሳብኡ ክዳኸሙ ስለ ዝከፈር ኣብ ስርዓተ-እስተንፋስ ጽዮን ክፍፍር ንበር ይኸውን።

መትኒ፡ ሓንቲ ወይ ወቕዒ

ሓደ ካብቲ ወቕዒ ወይ መትኒ፡ ሓንቲ ኣብ ሰብዓት ዝፈጥር ሓልኪ ጽዮን ስርዓተ-እስተንፋስ ምፍጥር እዩ።

ብሰንኪ ወቕዒ ኣብ ስርዓተ-እስተንፋስ ዝክፍፍ ጽዮን ልክብን ከበድን ኣልኦ ክክፍል ይከኣል እዩ። ልክብ ምስ ዝኸውን ከም ስኬት ድቃት ዝኣመሰሉ ጽዮን እዩ ዘኸውን። ከበድ ምስ ዝኸውን ግና ክሳብ ናይ እስኪንገስ መጠን ኣልኦ ሓንቲ ክኣታት የገድድ።

ስኬት ድቃት ስኬት ድቃት ዘለዎ ሰብ ኣብ ስርዓተ-እስተንፋስ ምዝገባ ይጥብዝ እዩ። ስኬት ድቃት እስተንፋስ ዝቆጽር ስርዓተ-መትኒ ብዝበኣ መልእክቲ ክሰድድ ምስ ዘይከኣል እዩ ዘጋጥም።

ጠንቂ ልዑል መጠን ስርዓተ እስተንፋስ እንታይ እዩ?

ረኒኒ

ረኒኒ ብደረ ጽታ ህዋሳዊ ንዘከፍቐ ኣቶላና ንምጥፋእ ኣብ ዝቆድ ጸሓ ዝፈጥር ግብረ መልሲ እዩ። መቅት ሰብዓት ረኒኒ፡ ቁራቁሪ ምላል ወዘተ ገላ ክብዩም ምልክታት ረኒኒ እዩ። ረኒኒ ምስ ዝህልዎ፡ ኣቶላና ምእንቲ ክበከል ብዘበከሉ ኣየር ክጸኡ ንበር

ኣና። ቅልጠፍ ዝኾነ መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ንፈጥር ማለት እዩ።

ወጽኦት

ሰብዓት ዘድልዮ ዓቕን ማይ ምስ ዘደራሸበ ድርቀት ይጋጥመና እዩ። ኣብ ኣቶላና ትኩሳት ራሲ ምስ ዝህሉ ደማ ቅልጠፍ ዝኾነ መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ክከደድ ግዚድ ኣና።

ሕምም ኣገዢ

ኣገዢ ኣየር ኣብ ዝኣተወሉ ጭንቀት ናይ ምጽግብ ምቅጻልን ካልኦ ጽዮን ምስ ዘጋጥር ዝርኦ ሕጽራት እስተንፋስ እዩ። ከም ሳብኡ ናብ ሳብኡ ዝበጽሖ ኣየር ስለ ዝውሓድ ቅልጠፍ ዝኾነ መጠን እስተንፋስ ክከደድ ግዚድ።

ጽዮን ኣብ ሳብኡ ሕምም ልብ፡ ረኽቦን ካልኦ ጥባይ ጽዮንን ዘለዎም ሰብ ልዑል መጠን ስርዓተ-እስተንፋስ ክከደድ ይገብዮ።

መላ ናብ ሓኪም ትቐርብ?

ሕፃንና ኣብ እንገደሉ እዋኔ ዶክተር ሓደ ካብቲ ተቐዳዶም ዝልክዎ ስርዓተ-እስተንፋስ እዩ - ኣብ ደቂቅ ክንደይ ኣስተንፋስ ኣለና ንምፍላጥ፡ እስተንፋስ ካብ መጡ ዝውሓደ ወይ ዝገላ ምስ ዝኸውን ናብ ሓኪም ብምጥድ እቲ ጽዮን እንታይ ምዃን ብኣግኡ ክተለልዮ ይገብዮ።

'ሃይፐርቨንቲላሽን' (Hyperventilation)

እዚ ኣቶላና ካብቲ ዘድልዮ ዓቕን እስተንፋስ ምስ ዝቆልጥፍ ዝኾነ ጽዮን ኣቶላና እዩ። ብዘኣታ ምስ እስተንፋስ ልዑል ካርባን ዳይኦክሳይድ ካብ ኣቶላና ንወጽኦ ኣለና ማለት እዩ። እዚ ደማ ምስቲ ኣብ ደም ክህሉ ዝከፈሉ ዓቕን እስኪንገስ ዝተመራረፍ ኣይከውን።

'ሃይፐርቨንቲላሽን' ምውሳኽ ኣቶላ ኣብ ኣካይደሉ እዋን ክኸውን ይኽእል እዩ። ፍርሕን ሕምም ኣገዢውን 'ሃይፐርቨንቲላሽን' የሰብ እዩ። ምድግዝ ድኻምን ምዝገባ ኣደህን ዝኣመሰሉ ምልክታት፡ ምልክት ናይዚ ጽዮን እስተንፋስ እዩ።

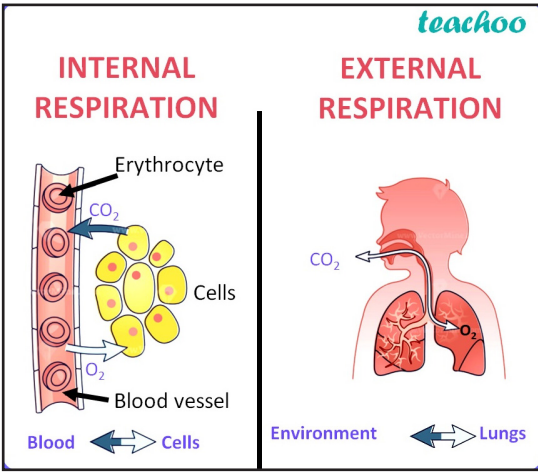
'ዲስፕኒያ' (Dyspnea)

'ዲስፕኒያ' ሕጽራት እስተንፋስ ምስ ዘጋጥመካ ዝኾነ ጽዮን ኣብ እስተንፋስ እዩ። እዚ ጽዮንዚ ኣቶላና እኹል ኣየር ይራክበ ከም ዘለ የመልክት።

'ዲስፕኒያ' ብሰንኪ ዝተፈለዩ ሕምማት ናይ ልብን ሳብኡን ይጋጥም። ምልክት ናይ መጥቃቕሪ ልብን ሕምም ኣገዢውን እዩ። ሃንደቡ ሕጽራት እስተንፋስ ምስ ዘጋጥመካ ተቐላጢፍካ ሕፃንና ክከደድ እዩ ዝገብዮ።

ኣብ ልዑል ብራኽ ምስ እንኣሉውን ሕጽራት እስተንፋስ ከጋጥመና ይኽእል እዩ። ድኽም ኣቶላዊ ጥባይን ምክላን ጠንቂ ሕጽራት እስተንፋስ ይኾኑ

እዮም። ኣብ ከምዚ ክትት ሓኪም ኣተፋፍላኻ ናብ ንበር ንምጥላስ ዝከፈለ ኣገዢ ምውሳኽ ኣቶላ ክከበርካ ይኽእል እዩ። ተወሳኺ ናይ እስኪንገስ ሓንቲ ከም እትወሰድ ብምጥርውን ነቲ እስተንፋስ ናብ

ንበር ንምጥላስ ጸሓፊ ይኸደድ እዩ። ኣቶላና ኣብ ዝኸውነ ኣቶምም ንምስ ዝህሉውን 'ዲስፕኒያ' ከጋጥመና ይኽእል እዩ። ንኣብዓት፡

'ኦርቶፕኒያ' (Orthopnea)፡ ድኻም ልብ ዘለዎም ሰብ ብኣፍልጦም ምስ ዝድቅሱ ሕጽራት እስተንፋስ ከጋጥም ይኽእል። ሰብ፡ ቀይም ኮፍ ወይ ደው ክበኡ እዩ ተመራጺ።

'ፓርክሲሞኒያ' (paroxysmal)፡ ኣብ ግዜ ለይቲ ሃንደቡ ባህርና ብምጥላስና ዝኾነ ሕጽራት እስተንፋስ እዩ። እዚውን ምልክት ናይ ድኻም ልብ ምዃን ሓኪም ይገልጻ።

'ትሪፖፕኒያ' (Trepopnea)፡ ዓይነት 'ዲስፕኒያ' ኮይኑ ብዘከፈነ ገዢ ጥራይ ብምድቃስና ሕጽራት እስተንፋስ ከሰብ ይኽእል። ምናልባይ ብደጋግይ ገዢ ጥራይ ብምድቃስና ከጋጥም ይኽእል እዩ። ከምኡውን ብኣንጻር።

'ፕላቲፕኒያ' (Platypnea)፡ እዚ ሳካቲ ዝርኦ ኮይኑ ደው ብምላልና ዝኾነ ሕጽራት እስተንፋስ እዩ። ኮፍ ምስ እንበል ደማ ክበድረና ይርከብ።

'ብራዲፕኒያ' (Bradypnea)

እዚ ኣቶላና እኹል እስኪንገስ ይራክበ ከም ዘለ ዘመልክት ጽዮን ስርዓተ-እስተንፋስ እዩ። እቲ ኣተፋፍላ ኣገዢ ዘምታዊ እዩ። ምልክት ጽዮን ኣብ ጥታባሊዎን ሕጽራት ድቃትን ካልኦ ክኸውን ይኽእል።

'ታክሲፕኒያ' (Tachypnea)

እዚ ኣንጻር ናይ 'ብራዲፕኒያ' ኮይኑ እቲ ዓቕን እስተንፋስ እናገሰ ብልዑል ናህሪ ዝቆልጥፍ እዩ። እዚ ምልክት ናይ ዝተፈለዩ ሕምማ ክኸውን ይኽእል እዩ - ንኣብዓት ኣገዢ።

'ሃይፕርፕኒያ' (Hyperpnea)

እዚ ልዑል ዓቕን ኣየር ናብ ወሽጢ ንምጥላስ ዝክፍፍ እስተንፋስ እዩ። ኣቶላና ልዑል እስኪንገስ ንክፈክብ ኣብ ግዜ ምውሳኽ ኣቶላ ወይውን ሕፃንናዊ ፍወሳ ከጋጥም ይኽእል። እዚ ዓይነት ጽዮን እስተንፋስ ናብ 'ሃይፕርቨንቲላሽን' ክምስበል ይኽእል።

ቃለ-መጠይቅ

ኢብርሃም ዘርአ (ወዲ-ሃለቃ)

ታዲሰ በየን ዐቅጣጣር ይጠራ። ካብ የኢኮኖሚክስ ኢንሱትሪት ኢንቲዲኒ 1ይ ዲግሪ ረኸቡ። ቀደሙ ኣብ 2006 ካብ የኢኮኖሚክስ ፍንሳ (UNISA) ደቡብ አፍሪቃ ብሮምሪንፕሽን (business Leadership) ብማስተርስ ዲግሪ ተመሪቱ። ብተወሃኸ፡ ኣብ 2022፡ ብምሕደራ ግሥድ (Business-Management) ኣብ ኢንተርናሽናል የኢኮኖሚክስ ቢዩዲንስ - ቻይና ናይ ዶክተራት መዓርግ ረኸቡ። ብተወሃኸ፡ ኣብ

ዶ/ር ታዲሰ በየን ዐቅጣጣር

ዝተፈለየ ኣብዮተ-ትምህርቲ ኮምፓውተር ኣብ ሰላሳ ዓመታት ሃገርና ማእከላዊ ቤት ጽሕፈትን ሃምሙኤ ደማ ብደረጃ ተለፍኦት ሰራሕ። ኣብ ትሓዊ ብቐዓት ኣርቲስት ግንባራ ገበላ ዓመታት ዝበርሐ ዶ/ር ታዲሰ ኣብዚ ሕጂ እዋን እውን ኣብቲ ትሓል ኮም ህላወይ ክኣላ ስምዒታዊ ኣሰልጣዝን ኣማኻርን ኮይኑ ይሰርሕ ኣሉ። ኣብቲ ዝበርሐ ዘሎ ሞያ ኣመልኪትና ምስኡ ዝገበርናዮ ቃለ-መጠይቅ ይሰብሉ ሰናይ ገብዮ።

ሕቶ - ኮም መፈለሚ ዕልና፡ ብዘባ ጥበብ ኣገልግሎታት እንተትገልጻልና? ብዩንዱ ኣገልግሎታት (services) ክበልእ እንከሎ እንታይ እዩ?

ጥበቡ ኣገልግሎት ናይ ሓደ ሃገር ኣገደም ኣገደብ፡ እዮም። ኣብ ከሉ ሃገራት ከእ እዮም ዝጠቓሉ። ጥበቡ ኣገልግሎት ክንበል እንከለና እምበኣር እዮም ብዋብሪ ዝወገኑ ኣገልግሎታት ማለትና እዩ። ኣገልግሎት ክህሉ እንተደኣ ኮይኑ ደሜ እቲ ዓሚል ማለት ተገልጋይ እንበሎ ኣብ ክህሉ ኣለዎ። ሕጂ ኮም ቀዳማይ ዝመጽእኩ ሓሳብ ዝም ሞምል እዚኦም እንታይ ኢኻ ትቐርብ ዘለኻ? ንኡቡት፡ ኣብ ህዝቡ ምሕደራ እንተደኣ ትሰርሕ ኮይንኩ ከም ናትካ ሞምል (ተጠቐምቲ) እንታይ ዓይነት ኣገልግሎታት ክትህቦም ኢኻ ተቐራብኪ ዘለኻ ምርኣይ ይከኣል። ኣብ መዳይ ሞያ ምስ እንርእውኡ ሓጺም እንተኾነኹ እንታይ ዓይነት ኣገልግሎት ኮምትህብ ክትፈልጥ ኣለኹ። መምህር ምስ እትኸውንኩን ካብ ቅድመ-ትምህርቲ ጀሚርኪ ክሳብ ህላወይ ደረጃ እትህቦ ሞያውን ስፍልጠታውን ኣገልግሎት ክትፈልጥ ይገብዮ። ብኣፈኹ ኣገልግሎታት ክንበል እንከለና፡ መሳርሓት እዮም። ንሕና ከእ መሳርሕ ኢና እመሓደር። ሓደ መሳርሕ ይጀመር፡ ካልእ ከእ ይሰብሉ። ኣብ መውጽኦ፡ እቲ ኣገልግሎት ምሉእ ይኸውን። ብዘረኣም ኣገልግሎታት ዝጭበጡ

“ኤርትራ ብዘለዋ ጸጋታት፡ ካብ ጽላት ኣገልግሎት ዓቢ ረብሓ ክትረክብ ትኽእል’ያ” ዶ/ር ታዲሰ በየን

ኢዳካን፡ ክትጠናቀቅ ውን ብፍጹም ኢዳካንኩልን ኢኹ። ሓደ ሓጺም ኣብ ስራሕ ወፊሩ ከብቅዕ ተገልገልቲ እንተደኣ ዘይመጸኦም ኣብታ መዓልቲ እቲኣ ዝገበር ምቕርራባትን ድልውነትን ትርጉም ኣይህልዎን። እታ መዓልቲ ደማ ትጥቅ። ኣብ ኮም በል ጽርዕ ተጻጻፊ ዕንጻይትን ዝመዝብ ኣገልግሎታት ማእከላዊ በል ሞያ ወላ ተገልጋሊ ኣይምጽኡ ዝተፈለየ ፍርድ ብምህራሕ ክክበኦ ይኽእል እዩ። ገላ ኣገልግሎታት ማእከላዊ ዘይከኣሉ እዮም።

ሕቶ - እዮም ክክበኡ ዘይከኣሉ ኣገልግሎታት እንበሎም ዘለና በል መን እዮም? ብኣብቲ ኣህጺኻ እህኪ ግላልና?

ንኡቡት፡ ኮም ምሕደራ ህዝቡ ናይ ሕግን ስርዓትን ዝኣመሰሉ ኣገልግሎታት ናይ ሞያ፡ ትምህርቲ ኣገልግሎታት ወዘተ... እዚኦም ከሉም ዘይከኣሉ ኣገልግሎታት እዮም። ፋይናንሳዊ ትሓት ኣልና እንጽውዎም ገዝባዊ ኣገልግሎታት ዝህቡ ኮም በል ባክራት፡ ኢንሹራንስ ወዘተ... ዝኣመሰሉውን ኣለው። ግንባራ ገዝባዊ ኣገልግሎት ኣብ ምዃብ ዝሕግሉ ማለት እዮም። ካልኣትውን ትሕተ-ቅርጻዊ ኣገልግሎታት ኣልና እንጽውዎም ኣለው። ከሉም እዞም ናይ ኮምፓውተር እንብሎም ኮም በል ኣገልግሎት ቲሌፎን ኢንተርኔት... ማለትዮ። ብተወሃኸ፡ ናይ ሆስፒታላቲ ኢንጻይትሪ ኣልና እንጽውዎም ግንባራ ናይ ምኣንጋድ ኣገልግሎታት ዝህቡ ትሓትውን ኣለው። ኮም ሆቴላት፡ ናይ መዝናኢ ማእከላዊ፡ ናይ ቲራስት መገማዘዪ ዝኣመሰሉ ማለት እዩ። ብዓብይኡ ከኡ ኣገልግሎት መገማዘዪውን ክክበኡን ንኽእል። ኣብ ሃገርና እንተመጸኢና፡ እዚ መዓልታዊ ካብን ናብን ህዝቢ ዝጥቀሙሉ ዘሎ ናይ ሓራት ታኅሲ፡ ናይ ከተማ ኣውብሳሳ . . . ሓደ ካብ ዝገበሩ ኣገልግሎታት መምህሮ እዩ። ግንባራ ዝተፈለየ ቀረብ ኣገልግሎት ዝህብ ትሓትውን ኣለዎ። ምስ ግሪኒ (ቢዝነስ) ዝተጸሓፈ ናይ ኦዲቲንግ ወይ ምኽሪ ኣገልግሎት ዝህብ ትሓትውን ኣለዎ። እዚ ትሓትቲ ኣብ ግሪኒ ዝጥፋ ሰባት ብኸመይ ጽፋፍ ናይ ሕሳብ ስዓት ይዳልዉ ኣገልግሎት ምኽሪ ዝህብ እዩ። ኮምኡውን ምሕደራ ናይ ደረጃን ረሳክን ጉሓት፡ ናይ ጀምላን ገጽልን መሳርሕ ምሳሌን ምክፍልኡ ናይ ጽጉፍ ዕዮ... ዝኣመሰሉ ኣገልግሎታትውን ኣለው። ቀጠብ ናይ ሓንቲ ሃገር ምስ እንርእኦ፡ እቲ 81 ሚሊዮንት ኣብ ኣገልግሎት ዝተመርኮሰ እዩ። ኣብዚ ጽላትቲ ከእ 80 ሚሊዮንት ዓፄ ጉልብት ይዋፈር። እዚ፡ ዝገበሩ ሃገራዊ እቶት ናይ ሓንቲ ሃገር ኣብ ኣገልግሎታት ኮምፓውተር እዩ ዘርእየና። ብፍላይ ኣብ ዝግበላ ሃገራት፡ ኣገልግሎታት መሳሪት ናይ ቀጠብኦ ኣልና ክገብሩሉ ንኽእል ኢና። ኣብተን ዝምዕባ ዘለዋ ሃገራት ማእከላዊ 55 ሚሊዮንት ካብ ሃገራዊ እቶትን ኣብ ኣገልግሎት ይምርኮሱ። ብጥቅሚሱበ እንተደኣ ርእያኹ 45 ሚሊዮንት

ናይቲ ህዝቢ ኣብ ጽላትቲ ይዋፈር። ኣብ ኤርትራ ማእከላዊ ክልል እዩ ትጽቢት ዝገበረለና ምክንያቲ ዘለና ሃብታም ትሕብዮ ጸጋታት ኣብ ግምት ኣእትኻ ማለቲይ እዩ። ህዝቡ እውን ብዘሉ ምቕላልዮ። ተቐባልን ፈታውን ጋሻ እዩ። ሰላዚ ኤርትራ ዝሊ ፕሉ ዓቢይቲ ጸጋታት እትውግን ብምዃና ዓቢ ረብሓ ናይ ኣገልግሎታት ክትረክብ ተሳታፊ ዘለዋ ሃገር እዩ። ምስኡ ተኣሳሪ ገዢድ ጃኦሪፍ፣ ኣቐማማ እዩ። ኮምቲ ከልና ንፈልጦ ክኢማ ናይ ሃገርና ኣገደ ምክኢ እዩ። ክልተ ዓቢይቲ ወደባትና ደሴታትናን ማርሳታትናን ኮምኡውን ክኮበ 1200 ከሉማቲር ዝበርከብ ግምገማ ባሕርና እውን ንቲራስት ዝሕትብ ዓቢ ትዕድልቲ እዩ። ሰላዚ ኤርትራ ማእከላዊ ጽላት ኣገልግሎታት ክትከውን እትኽእል ምቕላቲ ሃገር እዩ። ብተወሃኸ፡ እዚ ከቢ ዝተፈለየ ናይ ስምዒት ርክብታት ዘለዎ ኮምኡውን መፈለገ ወዲሱበ ምስ ምዃኑ ብዝበኣ እንተደኣ ሰራሕተኡ ዝይዳ ዝገልጹ ክሕትብ ዝኽእል እዩ። ልዑል ሃገራዊ እቶት ክርከቦ ኮምፕሪኬክ ደማ ዘመራዘር ኣይኣሃን።

ሕቶ - ማለታት ወይ መሳርሓት ኣወግዞ ኣገልግሎታት ብኸመይዮ ዝዩድ?

ዝሕቶ ብዩንታ ቅድሚ ምሳላዚ፡ ‘ባርዶት ኣገልግሎታት እንታይ እዮም’ ዝብል እንተምልሰ ጸቡቕ እዩ። ኣብ ዝኾነ ዝመዝብ ዓይነት ኣገልግሎታት ተሳታፊት ሓደ ዓሚል ኣዚ ደሞል ደሞል ኣበርክቶ እዩ ዘለዎ። ኣብ ኣብዮተ ኣገልግሎት ዝኾነ ዝገበሩ ጉዳይ እንተደኣ ኣለኹ ናብቲ ትኽዶ ዘለኻ ቤት ጽሕፈት ሞርግን (ሕቶኽ) ሓገዮ ክትቀርብ ኢኹ። እቲ ትኽዶ ዘለኻ ቤት ጽሕፈትውን ሕቶኽ ርእዩ ኮመርሕ እዩ። ኣብ መውጽኦ ደሜ ኣመሳራ ክውድኦ እዩ። ሰላዚ ተሳታፊት ናይ ዓሚል ኣሎ ማለት እዩ። ዋሳውን እንድሕር ኣብ ኣብዮተ መዝናኢታት ከይደካ ጸላም ማእከላዊ እንተደኣ ኣዚ ይኣሉ ክትገልግሉ ደሊኻ ዘለኻ ባህጊ ኢኻ ትገልጽ ዘለኹ። ሰላዚ ተሳታፊት ዓሚል ጽፋፍ ኣገልግሎት ኣብ ምዃብ ኣገዳሲ እዩ። ሰላዚ ከሉ ግዜ እቲ ዓሚል ተዋሳይ ሰላዚ እቲ ዝደልዮ ብልክዕ ክትሰርክ ይኽእል እዩ። ዋላ ኣብ ስምዒታዊ ናይ ህገውን እተርእኦ፡ እቲ ህዝቢ ናይ ማይ ጸገም እንተደኣ ኣለዎ፡ ነቲ ዘመሓደሮ ዘሎ ኣብ ‘ናይ ማይ ጸገም ኣለና’ ብምባል ባህሉ እቲ ህዝቢ ይዋህእ እዩ። ‘ንሕና እዘን እዘንዮ ዘለና?’ ኣላኻን እንታይ ክትገብር ትኽእል?’ ብምባል ከልኻ ተሓጋጊዞ እቲ ኣገልግሎት

ኮም ዝዋህ ክትገብር ትኽእል ኢኹ። ብኣፈሻ ተሳታፊት ዓሚል ልዑል እዩ። ካልኣይ ኮም ባርዶት ክንጠቐሶ እንኽእል፡ ኣገልግሎት ብተባርዮ ዝውጽኦ፡ እቲ ወገቢ ኣገልግሎትን እቲ ተገልጋይን ኣብ ሓደ እዋን እዮም ዝዋህሉ። ሓንባብ እቲ ኣገልግሎት እንተደኣ ጀሚሩ፡ ሞላ ምስ ዘይጥቀሙሉ፡ ጥኸኑ እዩ ዝተርፍ። ንኡቡት መምህር ኣብ ቤት ትምህርቲ እንተደኣ ወፊሩ፡ ተማሃርኡ እንተ ዘይመጸኦም ክምህር ኣይከኣልን እዩ። ኣገልግሎት ክመዝብ እንከሎ ምስኡ ደሜ እቲ ተገልጋይ ክህሉ ሰላዚ ብተባርዮ ዝዋህሉ እዩ ኣልና ክገብሩን ንኽእል። እዚ ኣገልግሎታትቲ ክክበን ሰላዚ ኣይከኣል። ወገቢ ኣገልግሎት ቤት ኣፍርዮ ብዘይ ተገልጋይ ኣገልግሎት ዝህቡ ስራሕ ኣይኣሃን። እቲ ናይ ኣገልግሎት ዝዋህ ጸገሙ እዚ ሰላዚ መታን ከይጥቅን ብተባርዮ ዝሰላዘ፡ እቲ ዝመዝብ ምክርታትውን ኣብ እዋኑ እንተዘይ ተሰራሕሉ፡ ብዘይ ፍረ እዩ ዝተርፍ። ምክንያቲ እዞም ኣገልግሎታት ዝጭበጡ ሰላዚ ኣሃን።

ሕቶ - ኮመይ ማለትዮ?

ንኡቡት፡ ‘ኣገልግሎት ምኽሪ’ ኣይጭብዮንዮ። ንሓደ ሓጺም ሕግምን ምስ ብርሳዮ ‘እዘኹ እት’ ግበር ይበሉ። ኣብዚ ነቲ ምኽሪ ኢኻ ኣብ ሓንገልካ ተሰርኦ እምበር ምሳኽ ሓገዮ ትኽዶ ዝጭበጥ ኣገልግሎት ሓደ ካብቲ ፍሉይ ዝገበር ሃገር እዚ እዩ። ሓደ ተገልጋይ ጸገም ኣህፊ ምስ ቤት ነታ ጸገሙ ኢኻ ትፈትሓሉ። ብኣ ደሜ ተገልገሉ ይኸደድ። ባህጊታትን ጠላትን ናይ ህዝቢ ማእሊዮ ይበሉም። እዞም ማእሊዮ ዘይበሉም ጠላት ከኡ ከኮምቲ ዝመጽም ኢኻ ተኣምሪም። ንኡቡት ሕግም ሰልል ዘለዎ ሰብ ናይ ጨጉራ መሳርሕ፡ ዓጽሚ ዝለዎ ሰብ ደማ ናይ ከላት መርመራ ኣይትገብረሉን ኢኹ። ዝገበሩ ኣገልግሎት ኢኻ ክትህቦ ዘለኹ። ብኸምዚ እቲ ዝደላ ናይ ኣገልግሎት ዕጋባት ክፍጠር ዝኽእል፡ ዝሊ ግምብር ደሜ ናይ ተገልጋይ ጠላት ኮምልኦ ክኣሉት መርመራ ኣይትገብረሉን ኢኹ። ዝገበሩ ኣገልግሎት ኢኻ ክትህቦ ዘለኹ። ብኸምዚ እቲ ዝደላ ናይ ኣገልግሎት ዕጋባት ክፍጠር ዝኽእል፡ ዝሊ ግምብር ደሜ ናይ ተገልጋይ ጠላት ኮምልኦ ክኣሉት መርመራ ኣይትገብረሉን ኢኹ። ዝገበሩ ኣገልግሎት ኢኻ ክትህቦ ዘለኹ።

ሕቶ - ሓደ ኣገልግሎት ክመዝብ እንከሎ ከምልኡ ዘለዎም ሃገራት እንታይ እዮም? ብኣፈሻ መሳርሕታውያን ባህጊታት ኣገልግሎት ዝህቡኹ?

መጀመርታ፡ ኣገልግሎት ዝመዝቡ ማላ ክህልወና ኣለዎ። እቲ ማላ ኣገልግሎታት፡ እንታይ ኢና ክገብሩ ዘለና? እቲ ዓሚልና ከመጽእ እንከሎኽ እንታይዮ ከምልኦ ዘለዎ? ዘለና ትሕተ ቅርኢኽ እንታይ ይመሰል? እዞን ሕቶታት እዚኣን ከላን ክህልዎ ኣለወን። እንታይ ዓይነት መሳርሓት ምስ ሓፈሪ መውጽኦ ሓደ ተጠቃማይ ዝደልዮ ኣገልግሎት ክርከብ ዝኽእል ብደቂቕ ክንፈልጦ ዝገብሩና ሃገራት እዩ። ብኣፈሻ እቲ ዝመዝቡ ቦታን መሳርሕታን ንክንደይ ዝኣክል ዓቕሚዮ ኣገልግሎትዮ ክህብ ዝኽእል።

እቲ ስራሕ ብኸመይዮ ክኸደድ ? ኣብ ኣወግዞ ናይቲ ኣገልግሎት ብተሓደሩ እንተደኣ ርእያኹ ‘በን ይጀምር’ ኣፍይ ይሰብሉ መን የመሳርሑ ድሓርክ ኣብይ ይውድኡ’ ዝብል ሓደ ካብቲ ኣብ ኣወግዞ ኣገልግሎት ክህሉ ዘለዎ መሳርሕ ወጥናት እዩ። ቦታ ኣገልግሎት ክትደተን እንከላኻ ከኡ ንተገልጋይ ዝምቐኡን ዝጥቀሙን ክኸውን ኣለዎ። ነቲ ኣገልግሎት ክትደፍር እንከላኻ እንተደኣ ፋሕ ዝበል ኮይኑ ንሰራሕ ምክኢ ኣይኣሃን። ሰላዚ እቲ ተገልጋይ ነቲ ዝመዝብ ኣገልግሎት ክምገቡ እንተደኣ ኮይኑ ንሕሉ ብመምጥን ኣገብሩ ክቐርቡ ኣለዎ። መምገብ፡ ዕወት ማእከራዊ ኣገልግሎታት ግምገማ ዝገበር ዘሎ ጸርታት ደማ ሓደ ኣብቲ ናይዚ እዩ። ንተገልጋይ ኣብታ ንሕሉ እትጥቀሙ ማእከላዊ ኣገልግሎት እንተደኣ ቀራብሉ ዘገብር ኣብቲ ዮቡሉ፡ ተገልጋይ ደሜ ምክኢ ሂወት ይመርሕ ማለትዮ። ሰላዚ ደሜ ኣብ ዝኾነት ዓዲ ክሊክቲ ቤት ትምህርቲ ምምሕዳር መገማዘዪ ጽሑይ ዝኾነ ማይ... ንክዋደደላ ዝጸግር ዘሎ። ኣብዚ ከይተጠቐሰ ክተልፍ ዘይበሉ ሃብቢ ኣሉ። ንሉ ደማ እቲ ዝመዝብ ኣገልግሎት ንክንደይ ዝኣክል ብዘከሉ ህዝቢ ዝቐረበ ዘሎ ዝብል እዩ። እንተደኣ ንሓደ ሺክ ህዝቢ ኣልካ መጠንክ ሰራሕተኹም እቲ ተገልጋይ ማእከላዊ ግን ዓሳርተ ሺክ ኮይኑ ትርጉም ዮቡሉ። ቀጽሪ ተጠቃማይ ኣብ ግምት ብምእታውዮ ክቐረብ ዘለዎ። ተጠቃማይ ወሓድ፡ እቲ ዝቐረብሎ ኣገልግሎት ከእ ምስቲ ብዘከሉ ዘይመጣኸን ዓቢ እንተኾይኑ እቲ ኣገልግሎት ጥኸኑ ይተርፍ ኣሎ ማለትዮ። ሰላዚ ሓደ ኣገልግሎት ክመጠን ከሉ እዞም ዝበልናዮም ኣሕድ ክርከቡ ዘይግቡዎም እዮም ክበል እንኽእል፡ ሓደ ኣገልግሎት ክመዝብ እንከሎ ነቲ ተጠቃሚ ብመገኣኡ ኣገብሮ ክትገብር ዘለዎ።

ይቐጽል

ሎሚ ኣብ ERI-TV	
ሰዓት	መደብ
12:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:02	ድረማ
12:30	ዘና (ትግርኛ)
12:50	ዘና ስፕሪት
12:55	ጨረ ጥና
13:30	ዘና (ዓረብ)
13:40	ሰላ ስፕሪት
15:30	FILM
16:40	ፍረ ጸሐፊ
17:00	ዘና (ትግርኛ)
17:15	ደርሬ
17:30	ዘና (ዓረብ)
17:40	ዶክመንቲ
18:35	ሰምናዊ ፍጻሜታት ስፕሪት
19:25	ሃሎ ቀልዑ
20:00	ዘና ትግራይ
20:15	ሄረር
21:00	ዘና (ትግርኛ)
21:25	እንዳ ዝም
22:00	ዘና (ዓረብ)
22:10	መደብ ቀላትታ
22:30	ዘና (እንግሊዝ)

የደህንነት ጉዳዮች

ናጽነት ደስባ - ሓብን ገብረአምላክ - ሳምራዊት መለስ

ሳዕለዋይ ቤት-ፍርድ አስመራ
አብ መገን ከሰነድ ወረቀት ርብርብ ደሰና 1 አማካኝ ደሰና+1ን ተከላክሎ ወ/ሮ አሰን ሰሙን ወ/ማርያምን ዘሉ ናይ ሲሸል ክርክር ጉዳይ ተከላክሎ ኣድራሻኡን ክፍላዊ ስህተት ኣለዎ ብገዢ ሓዳስ ኤርትራ ተጽዋሪን 37/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ። እንዘብረብሉን ጉዳዩን ኣብዘሰለፉ ክረኣ ምዃን ክፍልዎ።

ቤት-ፍርድ ዞባ ማእከል አስመራ

ሰይፍ መሓመድ ሓሰን ምሳል ተራፋ ሰዓዓ መሓመድ ሓሰን ሸርር ተሳታፊ ይተሓረመላይ ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 31/3/23 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 2ይ መጋዕደ ቁ35 ይቅረብ።

ደርጅ አሰመላሽ እምባዩ ምሳል ተራፋ ኣዳም አሰመላሽ እምባዩ ተሳታፊ ይተሓረመላይ ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 39/3/23 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 5ይ መጋዕደ ቁ39 ይቅረብ።

ብፍ/በ መሳል ኣቶ መብራህዮም ዐቕባይ ገብረመኒኤል ብፍ/በ/ዕዳ 1. ወ/ሮ ኣልማዝ ገብረማርያም ሃይለ 2. ኣቶ ሰሚር ናበር መሓመድ ሰይፍ ንጉሥ ፍጻሜ ዝምልከት ክሲ ቀረብልኩም ስለዘሉ፣ ብኣካል ወይ ብኤጋዊ ወኪል 32/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ቁ37 ቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ጸጸራት

ኣቶ ስሙንን ተከላክሎም፣ ኣምይ ትሓብ ይሕደን ደርግስ ስለዘባረጹ፣ ወላድ ስለዘይብሉ ዝበልብሉ ሰባር ላቲንቲት ኣብርሃም ወራሲኦ ምዃን፣ ኣነ ምስ 15 ተተኪቲ መዋርክቲን ምስ 6 ኣሕዋታ ጥራይ ደማ ናይ ሰብኣይ ኣሞና ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 32/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ቲራሽሎ

ወ/ሮ ኣብርሃኑ ገብረመኒኤል ገ/ርግሹ በልብቲይ ተክለ ኣርኢዮ ሽማግሌ ስለዘተሰመሩ ግዳይ ናይ መጽምዲ መላላይ ይተሓረመላይ 2 ደቅና ደማ ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 37/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ገዛ ባንዳ

ደሬት ሰሙንን ተከላክሎም፣ ኣምይ ሰሙንን ተከላክሎም፣ ኣምይ ነገር ለተገቢ ክፍላዊ ስህተት ኣለዎ ብገዢ ሓዳስ ኤርትራ ተጽዋሪን 37/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ጎዳይፍ

ኣቶ ዮውሃንስ ፍቕረ ሓድጉ ብወኪል ኣቶ ሮኽረ ሃብታይ ደብሳይ ኣበሉ፣ ኣይደ ወ/ሮ እገዛርያ ተክለ ግርመ ስለዘባረጹ፣ ኣነ ምስ 14 ወይ ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 39/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ሰምበል

ክሲ ኣቶ ጸደ ምስገና ገለብ፣ ተክሲ ኣቶ ኢብራሂም ሳልክ መሓመድ ሰይፍ ናይ ቻርጅር ብሽክሊት ስም ምትሕልፍ ክሲ ተመሳራቲኦ ስለዘሉ፣ ብኣካል ወይ ብኤጋዊ ወኪል 31/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ሕምብርቲ

ኣቶ ተክለ ተክላይ ገብረእየሱብ ሓፍተይ ምልክት ተክላይ ገብረእየሱብ ስለዘባረጹ፣

ኣነ ምስ 14 ወይ ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 34/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ዓዲ ሽማግሌ

ወ/ሮ ማሪ ሞራኤል ገርኣዮ ዓባይና ለተመድህን ባይሩ ሃብቲ ስለዘባረጹ፣ ንሕና 4 ደቂ ወዓ ንኣና ሰወእ ሞራኤል ገርኣዮ ዓባይ ተክለና ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 32/9/2/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ሓውሲ ከተማ ማይ ዕዳጋ

ኣቶ ሰሙን መብራህቲ ገብረመኒኤል ኣዳና ብርኽቲ ሮኽረደግላል ገብራት ስለዘባረጹ፣ ኣነ ምስ 4 ኣሕዋታይ ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 38/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ዓደውሐ

መድህን ገብረዮውሃን መሃዮ፣ በልብቲይ ኮል መሃዮትኣብ ወኪ ገብረማርያም

ስለዘተሰመሩ ኣብ ዝቃወም ይኹን ዘይቃወምን ንብረት ኣነ ምስ 4 ደቅና ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 33/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ማይ ምስ

ብሪ ያቕብ ዐቕባዊ፣ በልብቲይ ማሓሪ ቡርኺ ስለዘባረጹ፣ ኣነ ምስ 12 ደቂ ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 36/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ መንደራራ

ወ/ሮ ሂሳብ እምሃዮን ተክላ፣ በልብቲይ ሓይለኣብ ስም ሰሙን ስለዘተሰመሩ 7 ደቂ ኣብ ዝቃወም ይኹን ዘይቃወምን ንብረት ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 39/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ቤት-ፍርድ ዓዲ ኃላ

ብርሃ ብላት ወልደገብረኤል ምሳል ተራፋ ብርሃ ገብረመኒኤል ወልደገብረኤል ተሳታፊ ይተሓረመላይ ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 31/7/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ሓበሬታ

ሃገራዊ ማሕበር ብድህ ኤርትራ

ኩሉ መዳያዊ ሓቅታት ኤፍ.ኤይ.ቪ. ንምፍላጥ ናብ ሃገርዊ ማሕበር ብድህ ኤርትራ ኣገልግሎት ምኽሪ ብተለፎን ደውሉ።

ሰዓታት ሰራሕ ካብ ሰኑይ ክሳብ ዓርቢ ንግሆ 8:00-12:00 ቅ.ቀትሪ ምሽት ደማ ካብ 2:00 – 6:00 ድ.ቀትሪ ብቁ. ስልኪ 110179 ደውሉ።

ቁ.ሳ.ፖስጣ 5537፣ E-Mail; bidhonational@gmail.com

ሰቅታ ጎዳኢ እዩ ደውሉ ብዛዕባ ኤፍ.ኤይ.ቪ ብግልጺ ንዘራረብ!!!

ኣቶ ኪሻ ወልደሰላሴ ሕድረመኒኤልን ወ/ሮ ዘውዲ ክፍለዮውሃን ባህንን ዝተባህልና ሕጋውያን ሰብ ቃል ኪዳኑ ንብረትና ዝገኘ ዘይቃወምን ንብረት/ዝ ኣብ ዘገ ደብብ ንዝገ ሰላይቲ ፕላት 6 ቁ.ፓርሰላዊን 02 ፓርሰል 1፣ ክቢ ዚፕ ኮድ ማይራት ዝርከቡ ኣብ ሚኒስቴር መሪትን ማይን ኣክብሮን ቤት ጽሕፈት ካዳክቲር ብሰነት 20/12/2017 ብመላላይ ቁ.ንብረት 400920 ብሞኖ ዝተመዘገበ ገዢ ብሰነት 06/2/2023 ንምዝሰር ደናግል ደቂ ቅድሳት ሃፍ ስለ ዝገኘናለንኦ ናብ ሰሙን ምትሕልፍ ክገከብሉ ስለ ዝደለና፣ ዝቃወም እንተሉ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርድ መኣገዲ ወይ ናይ መወጃታ ውሳኔ ሓዘ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳክቲርን ይቅረብ።

ኣቶ ኪሻ ወልደሰላሴ ሕድረመኒኤልን +1

ኣብ ኣሰራር ከተማ ምምክሮም ከተማ ጎደና ዓዲ ኃላ (ጎደና ኣክሱም ነበር) ቁ.ዝ 73A ፕላት 20 ዝርከብ ካብ ኮሚሽን ኣባይቲ ኤርትራ ብቁ/ወም/116696 ብመወከሲ ቁ.127177 ዋገኑ ብሞ ወራሲት ኣፍ/ኣቶ ገብረሰላሴ ተግዱ ግዝገባ ወ/ሮ ኣይብ ኪሻ ገብረሰላሴ ተመዝገቡ ዝተረጋገጹ ዘይቃወምን ንብረት ዝ ዝገኘኩም ስለዘገኙ ስም ዋገኑ ናይዚ ዝ ናብ ስም ዓዲ ከምተለፎ ስለዘደለኩ፣ ዝቃወም እንተሉ እዚ ምልክታ ካብ ዝተቃልሉ ሰነት ጀሚሩ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ስልጣኑ ካብ ዝፈቐደ ቤት ፍርድ ናብ ክፍሊ ፓብሊክ ኖታሪን ሃገራዊ ካዳክቲርን የቅርብ። እንዘብረብሉን ዝቃወም ከምዘለ ተፈላጊ፣ ስም ዋገኑ ናይዚ ንብረት ናብ ስም ዓዲ ከምተለፎ ናብ ዝምልከቶ ኣካል ክተትት ምዃይ እንብር።

ወ/ሮ ኣይብ ኪሻ ገብረሰላሴ

ብሞ ወረሰ፣ ወ/ሮ ትብርህ ርእሶም ተወልደ ነፍ ኣፈወርቂ ተክለዮውሃን ተክላ ኣብ ከተማ ኣሰራር ምምክሮም ጎደና ፕላት 64 ፓርሰል H ዚፕ ኮድ 1A713 ጎደና ብኩል713-10 ቁ.ዝ 36 ዝርከብ ዘይቃወምን ንብረት ብሚኒስቴር መሪትን ማይን ኣክብሮን ቤት ጽሕፈት ካዳክቲር ምክር ዋገኑ መላላይ ቁጽሪ ንብረት 1BRASM002436/0 ዋገኑ ዝተረጋገጹ ናብ ወረሰ፣ ከምተለፎ ስለዘደለኩ፣ ዝቃወም እንተሉ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርድ መኣገዲ ኣብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ካዳክቲርን የቅርብ። ዝቃወም እንዘብረብሉን ግን ኣርጅናል ሰብዓይ ኣቅጣባ ናብ ስም ወረሰ፣ ከምተለፎ ምዃይ እንብር።

ወ/ሮ ትብርህ ርእሶም ተወልደ+3

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ከተማ ደቀምሓረ

ወ/ሮ ኤደን ሃይሉ ኣልኣዛር በልብቲይ ዮሴፍ ኣማካኤል ተክለማርያም ስለዘባረጹ፣ ኣነ ምስ 13ሉ ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 32/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ወ/ሮ ዮዲት በርህ ሃብተማርያም ወለደይ በርህ ሃብተማርያም ትኩሕን ዐቕባ ገብረመኒኤል ዘርኢይን ስለዘባረጹ፣ ኣነ ጥራይ ወራሲቶም ምዃይ ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 31/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ቤት-ፍርድ ዞባ ተሰነይ

ወ/ሮ መርያም እድረሰ ስም ወደይ ሳምር

ዓብደላ ምሳል ተራፋ ሳምር ኣደም ዓብደላ ተሳታፊ ይተሓረመላይ ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 36/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ናጽነት ገብሩ ባይረ ምሳል ተራፋ ቅሳነት ገብሩ ባይረ ተሳታፊ ይተሓረመላይ ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 36/3/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ኮማንዶ ቤት-ፍርድ ደብ ን/ዞባ ጸርና

ፋጠማሰቲ ኣሕመድ ዐሰማን በልብቲይ ዐመር መሓመድ ሳልክ ስለዘተሰመሩ ግዳይ ናይ መጽምዲ መላላይ ይተሓረመላይ 4 ደቅና ደማ ወረሰ፣ ምዃን ደረጋገልና ስለዘበሉ፣ ዝቃወም እንተሉ፣ 32/8/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቅረብ።

ምስጋና

ብሞት ኣዘዩ ዘፍቅር በልብቲይ ኣቶ ተወልደበርሃን ቡርኺ ገብረ (ሰራተተኛ መግደ ኣደር ኤርትራ ነበር) ዝተሰማኒ መሪር ሓዘን እናገልጽኩ፣ ኣብ ዓዲመርግዶ ዘቃብርኩምና፣ ገዢ ብምልላሽ ካብ ወሽጥን ወጽን ብተለፎን ዘጸናወኩምና የቐጽልና ሕሳም ኣይትርብ እናበልና ምስጋና ነቅርብ።

በልቲ ቤቲ ወ/ሮ ትብረሕ ሃብተ ምስ ደቀይን ምልክት ስድራቤትን

ምስጋና

ብሞት በልብቲይ ኣቶ ወልደመኒኤል መምላክትኣብ ተክለኣይራይቲ ዝተሰማኖ መሪር ሓዘን እናገልጽኩ፣ ኣብ ጸዕዳ እምባ ንዘብረኽ ዘቃብርኩምና ኣብ ግዜ ሰምሙ ኣብ ገዢ ብምልላሽ ካብ ወሽጥን ወጽኢን ቴሌፎን ብምድዋልን ዘጸናወኩምና ናይ ሓዘን ተክልቲ ዝገኘኩምን ከሉኹም የቐጽልና ሕሳም ኣይትርብ እናበልና ምስጋና ነቅርብ። ሓዘን ከምዘጸና ደማ ገገልጽ።

በልቲ ቤቲ ወ/ሮ ጸደግ በርህ ምስ ምልክት ስድራቤት።

ሓራጅ

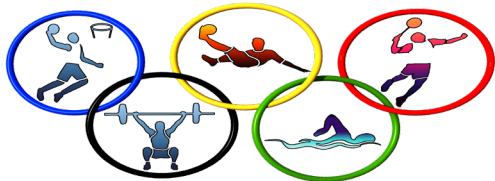
ብፍርድ በልቲ መሳል ወ/ሮ ምሕረት ኣብራሃምን ብፍርድ በልቲ ዕዳ ኣቶ ገብረመኒኤል ገብረእየሱብን ኣብ ዓዲ ሰብን ምምዓዲ ቀሃሮ ምም/ንዞባ ዓረዝ ዝርከብ ገዢ ክሞቐልም ስለ ዘይኣኡ እዚ ዝተጠቐሰ ገዢ ብፍኢል 315,489.60 (ሰነት ማእከን ዓርቲ ተመሽት ሺሕን ኣርክቡት ማእከን ሰማንያን ትቅጥን ናቅፋን ሰላ ሳክራምን) ስለዘተሰመሩ ኣብ ኣሰታት 945 ትሚ ዝተደኣተ ተራ ገዢ ኮይኑ ሰነት ቀንዲ ክፍልን ሓደ ክሸን ሓደ ዓዲ ምድሪ ናይ ማይ ባሕን ምስ ነፍታኡ ዝተዘ ብሓራጅ ክሸጥ ስለ ዝተኣዘኦ ኣበዚ ሓራጅ ክወዳደር ዝደሊ ሰብ ቅድሚ ሰነት ሓራጅ ዘሉ ተመሽት መልታት ጀሚሩ ናይቲ ክወዳደራ ዝደሊ መጠን ገዝብ ዋጋ ብምጥቃቲ ኣብ ዝተጸገበ ፖሊት ብምዝር ኣብ ቤት ጽሕፈት ፈጽሞ ፍርድ ዞባ ደብብ መንደራራ ኣብ ዝተጸወ ሸጽው ሳክቶ ሸጽቲ፣ ኣበዚ ናይ ሰነት ሓራጅ ናይ ዝተጠበ ሞት ዋጋ ገዝብ ሓደ ርብዒ ብሞ ፈጽሞ ፍርድ መንደራራ ንዝዋደ ባክ ኤርትራ ጨንፈር ዓዲ መገሪ c.p.o ብምቕራብ ወይ ናይ ባክ ቦክ ብምሓዝ ክወዳደር ይኽእል።

ሰነት ሓራጅ-16/03/2023
ሰነት ሓራጅ-900-1000
ቦታ ሓራጅ-ፈጽሞ ፍርድ ዞባ ደብብ መንደራራ

ምምሕዳር ዞባ ማእከል ካብ 1 ጥሪ 2023 ጀሚሩ ልሙድ ክራይ መሪት ክራይ መደብ ዕዲን ግዜ ዝ ከምኡውን ኣገልግሎት ጽራት (ወዘተ) ክኸፍል ከምዘጀመረ እናገኘኹርና ናይ ዝተለፉ ዓመታት ዘይተኸፈለ ዕዳ ዘሰከም ወገነ፣ ግዜ-ቲ ብዝዘዩ ዝተመራሕኩም ትኣላት፣ ሕርሻ ስታላታት፣ መደብ ዕዲንታት፣ ናይ መምህሮ ወጻብ፣ ኣገልግሎት ቤት ጽሕፈት ሚኒስቴራትን ኣብዮት ትምህርትን ወዘተ ኣብ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ዞባ ማእከል ጨንፈር ኣታዊታት ቁጽሪ 19 ቀሪብኩም ክትከፍሉ ክተሓሰቡ።

ዝምልከቲኩም ክፍል፣ ግዜን ኣገልግሎትን ኣብ እዋኑ እንዘዘክሩኩም ንዝከሰበ መቐጻቲ ተለፍኻኩም ምዃን ደገምና ነፍኻኹር።

ምምሕዳር ዞባ ማእከል

חדש

ተስፋፋይነት መብራህቱ

ቲራቮሎ ከይተሳዕረት ዘውዲ ሻምፕዮን ደሬኣ

ሰዓታት እና ልዑል ግምት ዝዘግቡ ግጥም

ኖሮ ድሕረ ዕርዳታ፣ ጸዕጥነትን መሳሰሉን ቅጂዎችን እየ ካሩ፣ ብዙሃላቸው መሪዎች ስለተገኙ መሳሰሉ መጥቃታት ኣካላዊ እየ ኣትዩ፤ ተረጎሞ ኮኣ ግዝመጽ ገዘፈ መጥቃታት ብዙዎቹ ከተምኡ ኣኣሊ እዩ፤ ይኹንምግር ገዝመዝገበ ሹቶ ብዙይምገድ፣ ክልቲኣን ፓኦታታት ናብ ፍጹም ቅጸዕ መቅጸዕ፣ እየን ኣምረከን፤ ተረጎሞ ደማ ግዝወዳብኣ ዕድላት ብዙዎቹ ኣብ ሰባታት ስለ ዘገረተ፤

ኣብ ናይ ሎሚ ጸዓት ሕምሃሃን ፓትታት ክኣሉ ዲሲቦን ዞ ማክሉ ደንደን ሳላላይ ደረጃ ብሆተዝ ነብ መዓል ስከወሰድ ነዩ መረብ ስቲት ደማ ክኣሉ ደረጃ ብሆወጽኦ ብኡ መዓልን ናይ ጠይ ዋግጫን ዓኒሩ ኣሎ። ዝ። ሕምሃሃን ብይ ተክሮት ዝወደኦ ተራሽሎ ደማ ዋግጫን ወርቂ መዓልን ተሸጊማ ኣሎ። ኣብ ወደድር 10 ሹታት ዘመዝበ ኣጥቃይ መረብ ስቲት ዓኒኡ መሓራ ብላጽ ኣመዝጊገ። ሹቶ ተሂሉ ወን ናይ መዓልን ገንዘብ ሽሊሞቶ ክቐበሉ ክኣሉ። ዝ። ናይ ናጻዎ ጸዓት ዝዳዩ ክኣ ናይ ኣናልጦ ሽሊሞቶ ተዓዲሎ።

ሄኖክ መሊሱ ደሚቄ

ኢበዚ 115.6 ከለመዊተር ዝሸፈነ ቀዳማይ መድረሻ ሻምፒዮን ኣፍሪቃ 2023 ኣረገገሩ

ዝ። ወድድ፡ እግዚአብሔር ተቅዳማይ ከብ ሰፎፕ ሺጢን ኤታን ክሰወተሉ ከሉ፡ ናይ ክሰብ ቶታል ኦሃጃ ጃጃር ኤማላን

ከአ ካልኦሪ ደረጃ ሐዘቱ፤ እዚ ብኩያል ሕጻንነቱ ውድድር ዝተካበመ መድረሻ፤ 93 ተቅይሮምቲ፤ ኣብ ሰኑ፤ 41.8 ከሊሙዘር እናተካነበሉ፤ እዩም ወሂሶም፤ ኣብዚ ውድድር ከሊሙ ኣርቲራውያን ተቅይሮምቲ ዝኾነ ግዜ ከዳነሱ፤የም ውድድርም ረጸ ሞም ነዩሮም፤

ተጠየቁት ናይ ቀማይ መድረኽ ወጽኢት፡
ኦርትዶግ ተቆያሚይ የኤል ሃቡኦብ ኦብ
ናይ መንግሥት ውድድር ካልኣይ ተርታ
ክኸብ ክኣሉ ክድሩ፡ ኦብ ናይ ትግሊ ካልኣይ
መድረኽ ኮ፡ ንበለጽ መንግሥይ ተቆያሚይ
ትወቅብ ሰማይ ማልያ ለበሉቶ ተወዳዳሪ፡፡
እዚ ትሳው ተቆያሚይ፡ ዝተሰረ ዓመት
ኦብ ማዕዚ ኦብ ዝተገደረ ጭማሪን ቅድድም
ተሸክሞ ኣፍራቃ ኦብ ናይ ጃጃር ውድድር
ዘውዱ ጭማሪን ነሞ ዝደራሲ ኣደርሳሃ፡፡

የክሊብ ሚኒስትር አብነት ዘውዴ ሻምሸን
 ቅድሚያ ተሸላኪ አፍሪቃ ዝረፈላ ሄናክ
 ምላሳየን፤ አብ መድረሽ ብዘርሎ ብሉጽ
 ብቅባን ወጽኢን ዝበለጸ አፍሪቃዊ
 ተቅዳሞይ ብሆኑን ቀበልዮ ናይ ክብሩ
 ማልዮ ተዋጊዮ።

ኣብዚ መድረሻ ኤርትራዊ ተቅዳዳሚ ድኻም ምላሽባን ኣባል ናይ ሕጻብታዊ ውድድር ዓቕሙ ብምጽብራቕ ኣልላይ ተርታ ብምሓዝ ውድድሩ ሪዲሙ ኣሉ። ኣብዚ ብቐጻብታዊ ውድድር ዝተወደአ ኣልላይ መድረሻኹ ኣምላኪዩ ተቅዳዳሚ ኩነት ስቴፕ ሺሮን ኢታን እዩ ደገሙ ተግደቱሉ። ኤርትራውያን ተቅዳዳሚቲ ማዕተ ሮማ መዋል 16፣ ኦፕቨሊ ኦሪጋይን መዋል 20፣ መካከል እዮብ ኮኣ መዋል 26 ተርታ ክሰርዙ ብምዝባል ተፈሊጡ ኣሉ። እዞም ኤርትራውያን ተቅዳዳሚቲ፣ ዝኾነ ግዜ ከይተሰሩዮም ዝሊ መድረሻ ምሳ ግደ 7፣፩ሊ ኮይኖም ወዲኦም።

ብመሳሪት ናይ ክልተ መድረኻት ወጽኢት፡ ሄናክ ምሉብናን ኣብ ናይ ግዜ ውድድር ብዘይ ዝኾነ ናይ ክልኢት ናልልይ ክልላይ ተርታ ክኸዝ ከሎ፡ ኣብ ናይ ግዞብ

እብሊ ኒይ ሎሚ ዓመት ዘር ናዋዳዊ ሃብታሚ ገብረ ኢየሱስ ለብሔራዊ ተቆይሮት ማለት ኣለሙ። ተቆይሮት ማለት ኣለሙ። ተቆይሮት ማለት ኣለሙ። ኣብ ኣብሔራዊ ሃብታሚ ገብረ ኢየሱስ ለብሔራዊ ተቆይሮት ማለት ኣለሙ። ተቆይሮት ማለት ኣለሙ። ተቆይሮት ማለት ኣለሙ።

የገዢዎች ጋታ አርቲስቶችም ተለቁ። ጋታ መረጡ ዝግጁና ዘሉ ገደም ተቅዋማይ ሲክል ተሸንፈዋል። እብ 2010 ዓ.ም. ወደድር ተሞግቷል። የም የገዢ ገዢዎች ከዚያ እብ 2019 መርሃይ ቅዳሴ እብ 2020 የምሥራቅ እብ 2022 ከአ ናንናክል ተሸንፈዋል ወደታች ከደም ምሳሌም አደርሳለሁ።

ዘር ሩዋንዴ ለሚ ሰላሳ ተረፎቹ ግብ
ብዙም 1995 ከለማደር ርክቶት ብዙናን
ላሳይ መድረክ ክፋጽልዩ።

ኣብቲ ናይ መመረቕታ ሰነድ ንኣልጠንቲ

ፕረዝደንት ፊደረሽን ከሰባ እግረ ዛግ ግንብ
ኣቶ ልኡልህድ ገብረሞኅራል ብሙክ፡ እቲ
ፊደረሽን ዝገ. ሰልጠና ነብ ዝገዛ ኣትሓዘ

ፌዴረሽን ኩዕሶ እግሪ ዞባ ዓንሰባ ናይ ኣሰልጠንቲ ሰልጠና ሂሳብ

ንመምህራን ወኪል ቃል ዘሎም ኣሰልጣኒ
ሃረፎት ጋንታ ከሓ እዓሄ ኣርትራ ዝበረ
ኢእንኩትሓተር ብርሃ ረዘፍ ኣሲ ሰልጠና
ክኣሰ ሓሳብን ግብረን ነዎ ዘጠቓለሉ ድሕሪ
ምብራቁ ሰልጠነቲ ዝርጺይዎ ድህህሊንን

መደብ ጸወታ
ኬምፕኒ ሊግ
ሎጂ
ሰኞ 11:00 ምክት
ኢትዮጵያ ፍራንባይት ምክት ናፕሊ
ሊባርቲል ምክት ራዩል ማራራ

ሻምፕዮን ኩዕሶ

ሜካ ናዜዊ መልረታ 18
ሹቶታት ከጃር ከላ ናይ
መኸት አበል ጋሩ ከአ
15 ሹቶታት ብሞጃር
ዳበል አሊሞ።

እዚ ነወዘተሉ እንኳኑ፡
 ብፍፍም ኣብ ዝተኻየደ
 ናይ ላላዊን ናይ ካላኣይን
 ዳኒኸን ናይ መዳላዊ
 ጸወታታት፡ ኣብ ናይ ደቂ
 ተባሕቶ፡ ተሰፊ ኣም ኤን
 ኣዶ ገራማን 35-በ16
 ኣላገን ገነቡ፡ ኤን ኣም

ሰኪዐት ፈሊመ.

ቢ. 35፡፡፡ ክሰራን ከላዎ፡ ኣብ ናይ ደቂ ኣጎሰቡ ኮፋ ተሰፋ ኤን ኣም ኤይ ገደሽርሳ 18፡፡፡ ሪፐብሊክ፡ ኣብ. ግጥም ናይ ተሰፋ ኤን ኣም ቢ ተጸዋይት ሰነድ ሓላፊ 8 ሽቶታት ከተባብር ክሓይረ፡፡

እነሆ፤ ኢግዛሂ ተረከቡ፤ እብ መውጫታ ቃል ዘኸመ ኮማንድር ኮማንድን ለፕሮት ዞን ማእብ መንግሥቲ ዓብይልውብ መሓመድዒሊ እውን እብዚ ስልጠና ዝተሳተፉ ስልጠነት ነቲ ዝጽኑሎም ናልጠነትን ተመክሮን በዚ እብዚ ስልጠና ዝቐየሙም ስብልጠታዊ አዋቢ ብሙድሪዕ ዝዩዓ ክሰርሑን ነቲ ዝጽኑሎም ናልጠነት ናብ ካልኣት ኮሙኒላሰዳን እቲ ዞን ጎጽበት ኮም ዝገብረሉም ድኸሪ ምስቲር፤ እዚ ናይ መጀመርታ እምግር ናይ መውጫታ ኮም ዘዩዉን ኢረገገ። መንግሥቲ ዓብይልውብ ብሙቓዳ፤ ቀዳሲት

እኔ መድብጽ ጸሐፊነት ምሽር ወደቅት ብሙዕል ብሎት 19 ለድክነት ብሎት ተዘመ። እኔ ለልጠና ሪደፈሽን ከሐጽ እግሩ ዘን ማእብ ምስ ሃገራዊ ሪደፈሽን ከሐጽ እግሩ ከፈርገሩ ብሙትትብብር፣ ወዲብ።

እዚ ነፃነት ኣሉ እንክሎ ማሕበር ደዮ
ዞን ዓገላዊ ኣብ ዝተሰራ ሰሙን ንጥራይታኦ
ድሕሪ ምጽጃም ብኣደሻ ኣወጃደግ
መደብ ስራሕን ግሙዕ ስፕሮት 2023
ኣካደዲት ነጥብ ነፃነት ስፔሪዲዝ ካብቲ ቦታ
ዝጽሓፍ ብሓይታ ኣረጅኡ።

ዘና ወዳኑ

ተስፋ-አለም የማን

ብራዚል - ዝናብ አብ ህይወት ሰብ ከቢድ ጉድኣት አውራዳ

አብ ክፍለ-ሃገር ላይ ፓውሎ - ብራዚል ዝወቐሰ ብርቱብ ዝፍብ ዘየዎ ሓደጋታት ስልቶታቶን ምህም መሬትን ኣብ ልዕሊ ህይወት ሰብ ትሕተ-ቅርጺን ከቢድ ክህሉ ከምዘውረደ ሰብመዛኒ ናይታ ሃገር ገሊጾም።

ብመሰረት-ቶም ሰብመዛኒ በቲ ባርራዊ ሓደጋ ኣብታ ክፍለ-ሃገር ብወሕዱ 36 ሰባት ክሞቱ እንክለው፡ ክልኡት ብኣሽካት ዝቐጸሩ ደማ ካብ መገብቶም ክመዘኩ ተገዲዖም ኣለው።

ብዘይዛ፡ በቲ ባርራዊ ሓደጋ ብዘኸኸ ኣባይቲ ክቡሩ እንክሉ፡ ቁጽረን ዘይተፈልጠ ተሸርጊርቲ ደማ ብወሕድ ተወሲዶን ኣለዎ።

ልዕሊ 100 ሰራተኛታት ህይወት ኣድሕን ደማ ኣብቲ ክቢ ብዌቃ ተደብዖም ወይ ብወሕድ ተግባሮም ክህልዉ ከምዘክኡ ንክከርጠዩ ምዃን ሰርቲ ንምድሓን ብፈርቲ ዝዘህዩ ሰርሓታት ዩኒቤዳ ኣለው።

ኣመሓዳሪ ክፍለ-ሃገር ላይ ፓውሎውን በቲ ሓደጋ ዚያዳ ኣብ ዝዘህዩ ሽዳሽት ከተማታት ን180 መጻልቲ ጽው ዝጽኡ ህጹኡ ናይ ሓደጋ ኣዋጅ ኣመሓሰፋ ኣለ።

ፕረዚዳንት ብራዚል ሉላ ዳ ሲልቫ ደማ ትማሊ ሱይ ኣብቲ ብፕሪድ ዝዘጠቐሰ ክቢታት ብምብጻኡ ምዃን ከምዘጽገን ክፍለጥ ተኻኢ ኣለ።

ኣብ ገሊ ክቢታት ኣብ ወሽጢ 24 ሰዓት ጥራይ ልዕሊ 600 ሚሊዮንቲር ዝኾኑ ዝፍብ ከምዘወቐሱ ኣገልግሎት ሚኒስቴራጂ ብራዚል ይሕብር።

ኣብቲ ክቢ ፕራብርቲዕ ህዮላ ዝዘህዩ ዝፍብ ይቐጽል ብምህላው ኣብ ላይን ኣመጥኦ እቲ ዝዘህዩ ምዃን ዝገብሩ ኣብ ከተማ ሳንቶስ ዝርከብ ወደብ ከፊዩ ተቐሰቡ ኣለ።

ብዘይዛ፡ ኣብ ሰሜን ምዃን ባሕሪ ኣብ ዝርከብ ክተማታት ክቐድሩ ተሓሰቡ ዝበረ ካርቲዮኒ፡ ብሰንኪቲ ባርራዊ ሓደጋ ከምኣተሰሪ ይገለጽ ኣለ።

ሩሲያ፡ ኣብ ልዕሊ 680 ዩክሬናውያን ክሲ መስሪታ

ሩሲያ ክኸብ ብዘፍት ከፍት ዘክትት ሻሊታት ፈጸሞም ኣብ ልዕሊ ዝበሉዎም 680 ሰብመዛኒ ዩክሬን ክሲ ከምዘመሰረቱት ኣፍሊጦ።

ታህ ዝዘባሊ መምህራዊ ኣገልግሎት ዘና ምዃን ሓፊ መርመራ ዝህን ሩሲያ ብምዃን ትማሊ ሱይ ኣብ ዝርከቡ ሓፊታት ካብቶም ብዘፍት ከፍት ተኸሰሎም ዘለዉ ዩክሬናውያን እቶም 118 ኣበዛቲ ሲባዊን ኣባላት ሚኒስቴር ምክልኻልን ከምዘኾኑ ገሊጾ።

ከላም ክሰላት ደማ ነቲ ኣብ ግዜ ከፍት ክክሰዩ ምዃን ዝበረ ኣበራዊ ሕጋዊት

ብምዃን ኣብ ልዕሊ ወተሃደራት ሩሲያ ይኸን ሰሜን-ምዃን ሰላት ዝፍት ከፍት ከምዘፈጸሙ ወሲኹ ሓብሩ።

እቲ ኣገልግሎት ዘና ኣብ መወጃታት እቶም ዩክሬናውያን ብመሰረት ሞትጽ 356 ናይ ዝፍቲ ሕጺ ሩሲያ ክሲ ከምኣተመሰረተሎም ድሕሪ ምዃን 138 ካብቶም ብኣክል ኣብ ዘይተረኽቡ መጋዢያ ከምኣተኸሰኑ ኣረጸኡ።

እዚ ከምዚሉ እንክሉ፡ ሰብመዛኒ ዩክሬን እውን ብወተሃደራት ሩሲያ ተፈጸሙ ዝለዎ ልዕሊ 70 ሺሕ ፍጻሎታት ዝፍት ከፍት መዝገብም ከምዘለዉ በቲ-ጽሕፈት

ኣክብር ሕጺ ናይታ ሃገር ገሊጾ።

እንተኾኑ ክልተኣን ሃገራት ነቲ ዝቐርበን ዘሎ ምስ ዝፍት ከፍት ዝተሓሳዘ ክሰታት ብወገን ይጽግኡ ከምዘሞቱ ዝገባር።

ሩሲያ ሃገራት ምዕራብ ናብ ዩክሬን ዝልክኦ ዘለዎ ዝተፈለገ ኣጽዋር ገጽታ ናይቲ ደማ ከፍትን ገሊጾይ ዩክሬናውያን መሰሉ ዩናውኦ ከምዘሉያ ትወጽዮ።

እዚ ሓቲዚ ዝተገኸበ ብኣሽካት ዝቐጸሩ ኣመጽውያንን ሰርቲ ኣመጽቲ ዝተሓረ ሰንክት ኣብ ከተማ ሞርጋዝን ድሕሪ ምዃን ኣክብር ምዃን ጽገባ ናብ ዩክሬን ኣጽዋር ምልኣኽ ደው ከቡሎ ዝጽውሖ ሓደጋ ናይ ተቐውሞ ሰፊሪ ከምዘቐዱ ይገለጽ ኣለ።

ብጽልኡ ወገኑ ፕረዚዳንት ኣመጽኦ ጽገባ ደው ኣብ ከፍት - ርክሰከተማ ዩክሬን ሃንደባዊ ምዃን ከምዘቐዱ ሚኒስቴር ዘና ጸሎ ሓብሩ።

እቲ ፕረዚዳንት ኣብቲ ምስ ዩክሬናዊ መዛከሩ ሽሎ-ደማር ዘለኦከ ዘቐዱ ርክብ ሃዱ ገጽታ ናይ 500 ሚልዮን ዶላር ተወሲኹ ወተሃደራዊ ሓገዝ ክከህበ ምዃን ከምዘገል ደማ እተን ሚኒስቴር ዘና ወሲኹን ጽብሊ።

ወተሃደራት ፈረንሳ ካብ ቡርኪናፋሶ ጠቐሊሎም ወጺኦም

ወተሃደራት ፈረንሳ ብመሰረት ካብ መምህሮቲ ቡርኪናፋሶ ዝቐረበ ጠላቲ ዝተሓረ ሰንክት ካብታ ሃገር ብወግዲ ጠቐሊሎም ከምዘወጽኡ ምንጭታት ናይታ ሃገር ሓብሮም።

ኣብቲ ዝተኻየደ ወግዳዊ ስራሕ ምዃን ምዃን ኣዛዚ ናይቶም ኣብ ቡርኪናፋሶ ተዋፊርም ዝበሉ ፍሉያት ሓይልታት ፈረንሳ ሌተና ኮሎኔል ለዊስ ለቲቶር፡ ባንዲራ'ታ ሃገር ብወተሃደራዊ ሰላምታ ኣሰገዩ ንወዲ ቡርኪናፋሶ መዛከሩ ኮሎኔል ኣዳም ነረ ኣረከበ።

እቲ ወግዳዊ ስራሕ ምዃን ምዃን ወተሃደራዊ ህላወ ፈረንሳ ኣብ ቡርኪናፋሶ ብወግዲ ዘበቐሶ ከምዘገኘ እቶም ምንጭታት ኣፍሊጦም።

ኣቐዲሙ ወተሃደራዊ መምህሮቲ ቡርኪናፋሶ ኣብ ሃገሩ ተዋፊርም

ዝጽኡ ወተሃደራት ፈረንሳ ኣብ ወሽጢ ሓደ ወርሒ ለቐቐም ክወጽኡ ናብ ፓሪስ ወግዳዊ ሕቶ ከምዘቐረበ ኣይርሳዎን።

ኣብ ቡርኪናፋሶ ንዝረከ ምንቅሳዕ ግብረ-ሽብራውያን

ንምዃንታ ብዘበል ምዃንታ፡ ልዕሊ 400 ወተሃደራት ፈረንሳ ኣብ ምዕራባዊ ሸንኽታ ሃገር ተዋፊርም ከምዘጽኡ ይግለጽ።

እንተኾኑ ኣብ ዝተሓረ ሓደት ኣዋርሕ ኣብ መምህን ቡርኪናፋሶን

